

"Vă spun că de vor tăcea aceștia, pietrele vor striga." #
(St. Evanghelie după Luca 19, 39-40)

CUVÂNTUL LEGIONAR

Periodic al tineretului român naționalist ortodox
- în duhul NAȚIONAL-CREȘTIN al lui Corneliu Zelea Codreanu -

Anul II, Nr. 13, SEPTEMBRIE 2004 Apare la jumătatea lunii 7 000 lei

Director: NICADOR ZELEA CODREANU

CUPRINS:

Ideologie Martirii neamului, uciși din nou!

Calendar legionar Aniversarea nașterii Căpitanului
Comemorarea masacrării elitei legionare
Aniversarea revistei noastre

Semnificația sărbătorilor creștine Ziua Crucii

Cel mai vârstnic legionar din lume

In memoriam Un poet luptător: Andrei Ciurunga

Pagini de vacanță Străzile copilăriei mele (III)

Istorie Naționalism finlandez

Concurs

Poșta redacției

LUNA ACEASTA S-AU ÎMPLINIT:

- 105 ANI DE LA CĂPITANULUI,
- 65 ANI DE LA MASACRAREA ELITEI LEGIONARE
- ȘI
- UN AN DE LA APARIȚIA "CUVÂNTULUI LEGIONAR"!

BILANȚ LEGIONAR 2004

Poate că pentru unii dintre cititorii revistei noastre, apariția unui bilanț în luna a IX-a (și nu în luna a XII-a) a anului, va fi un lucru de mirare.

Motivele sunt legate de faptul că luna septembrie ne aduce evenimente – trecute sau prezente – pline de semnificații – fericite sau tragice – evenimente care au marcat decisiv viața Mișcării Legionare și, prin extensie, viața noastră, și de multe ori au influențat soarta României, scriind file de istorie.

Nașterea Căpitanului, Corneliu Zelea Codreanu, la 13 septembrie 1899, reprezintă pentru mulți români, dar în special pentru noi, renașterea speranțelor în dreptate și adevăr – referindu-mă, bineînțeles, la apariția lui în viața politică a țării. Poate de aceea socotim luna septembrie ca un început și ca un timp al bilanțului.

Evenimentele tragice și, credem, hotărâtoare, tot din septembrie, dar al anului 1939, când complotul plănuț de Carol al II-lea și pus în aplicare de Horia Sima avea să distrugă aproape toată elita legionară în **masacrul din noaptea de 21/22**: 254 de oameni, legați cot la cot și asasinați de mitralierele democrației interbelice.

Noi vom avea totdeauna sufletul împărțit între bucuria nașterii Căpitanului și tristețea nesfârșită pricinuită de moartea acestor eroi, martiri ai neamului românesc.

Luna septembrie ne mai aduce, totuși, și alte bucurii - din

punctul nostru de vedere: ne bucurăm că, iată, se împlinește un **an de apariție a revistei** care, prin titlu și conținut, își declară identitatea: "Cuvântul Legionar".

Aș vrea să nu devin sentimental, dar nu pot: vă mărturisesc că scriu și mă uit pe geam, văd brazii bătrâni din fața casei, printre cetinile cărora se strecoară lumina blândă a începutului de toamnă și de abia acum îmi vine în minte că **septembrie este – sau ar trebui să fie – o lună a belșugului**, că încep să se culeagă viile și livezile și rodul bogat al ogoarelor acestui an; și iar îmi vine în cap că prea puțini români se vor bucura de belșug. Îmi amintesc refrenul unui cântec auzit la radio, o parafrază la vorba românească "Fie pâinea cât de rea, / Tot mai bună-n țara ta!", iar cântecul auzit spune: "fie pâinea cât de rea, / Se găsește cineca / Ca să vină să fi-o ia!" Poate altădată despre acest subiect.

Aș mai remarca faptul **începutului de an bisericesc în luna septembrie**. Ar putea fi un alt argument pentru bilanțul nostru? Poate.

Pentru o exactă apreciere a activității noastre, ar trebui mai întâi expuse **obiectivele** pe care ni le-am propus.

Cel mai important lucru pe care ni l-am propus și care rămâne valabil cât timp vom socoti necesar este **schimbarea imaginii Mișcării Legionare în fața poporului român**.

(continuare în pag. 3)

Nicador Zelea Codreanu

MARTIRII NEAMULUI, UCIȘI DIN NOU! - MANUALUL DE ISTORIE, CLASA A XI-A -

După revoluția din decembrie 1989 s-a vorbit mult, printre altele, și despre o revizuire a manualelor școlare, în special a celor de istorie.

S-au operat modificări în ceea ce privește imaginea liberalilor și țărăniștilor din perioada interbelică, s-au eliminat capitoarele elogiatoase referitoare la comunism, dar în ceea ce îi privește pe legionari s-a păstrat aceeași atitudine ostilă în mod nejustificat.

Majoritatea manualelor alternative nu le acordă mai mult de un paragraf sau două plasate într-un capitol în care se vorbește despre nazism, fascism sau, în cel mai bun caz, despre „extremiștii români din perioada interbelică”.

Într-unul dintre manuale (autori Const. Bușe și M. Sorin Rădulescu), am reușit totuși să găsească un spațiu mai amplu dedicat Legiunii, și anume un „studiu de caz” al capitolului ce trata „totalitarismul” (se putea oare în altă parte?).

În acest caz autorii manualului au urmat exemplul ucigașilor lui Alexandru Macedon care nu l-au otrăvit cu un pahar cu otrăvă, ci doar cu câteva picături de otrăvă dizolvate într-un pahar cu vin.

Amalgam

Încă de la început, Mișcarea Legionară este calificată drept o organizație „de extremă dreapta”, calificare menită nu să clasifice Legiunea, ci să o culpabilizeze, făcând-o astfel părtașă la crimele săvârșite în numele unor organizații sau partide de dreapta.

Se afirmă că legionarii, pe lângă „desființarea luptei de clasă” și „realizarea solidarității naționale” (nimic rău aici; dimpotrivă!), doreau și „excluderea evreilor din instituțiile statului și exproprierea pământurilor evreilor”, afirmații cât se poate de false. Nicăieri în vreo carte doctrinară a Căpitanului nu există o astfel de afirmație. Referitor la evrei, Căpitanul declară: „Pentru mine este clar și precis: inteligentă sau neinteligentă, parazită sau neparazită, morală sau imorală, această populație este o populație dușmană aici, pe pământul țării. Și eu înțeleg să lupt împotriva ei cu toate mijloacele pe cari mi le va pune la dispoziție mintea, legea și dreptul meu românesc” („Cânticica șefului de cuib”). Niciodată un legionar nu a ucis vreun evreu. În această direcție s-au speculat multe ipoteze și s-au scris multe povești dar nici în arhivele Siguranței, și nici în cele ale Securității nu există nici un dosar care să cuprindă circumstanțele unei astfel de fapte.

„Violența”

Recunoscându-se incapacitatea partidelor interbelice de a conduce bine țara, autorii manualului, susțin că ruptura dintre Codreanu și L.A.N.C. s-a datorat pe de-o parte dorinței lui A.C. Cuza de a urma traseul parlamentar, constituțional (deci de a se înscrie în categoria partidelor politice incapabile - n.r.) și pe de altă parte faptului că Zelea Codreanu ar fi „preferat violența și lichidarea adversarilor politici.” Probabil că autorii manualului nu au citit circularele Căpitanului (și nu numai) în care acesta face apel la calm și în care afirmă că nu dorește să încalce legea sau să dea lovitură de stat. Despre violență, Căpitanul afirmă: „...iar dacă s'a întâmplat violență în viața noastră aceasta se datorește nu principiilor pe cari eu le-aș fi fixat, ci determinată poate de legitima apărare, poate de situația de nenorocire la un moment dat, dar nu ca un principiu.” (stenograma procesului din mai 1938)

Continuând lectura se remarcă și erori bazate pe o cunoaștere superficială a evenimentelor, autorul crezând că „în iunie 1930, Legiunea s-a transformat în Garda de Fier” (în realitate Garda de Fier a fost doar expresia politică a Legiunii, cele două coexistând), sau că „în 1934 Garda de Fier a luat numele de Totul pentru țară” (în 1935 - n.r.), sau că Nae Ionescu este „principalul ideolog al Mișcării Legionare” (de parcă el ar fi scris „Pentru legionari” și „Cânticica șefului de cuib”).

Urmând figura de stil de la începutul

articolului, pe lângă otrava picurată autorul începe să toarne vin, confirmând existența a „numeroși adepți și simpatizanți reprezentanți ai tuturor categoriilor socio-profesionale” și că în alegerile din 1937 legionarii au obținut 15,5% din voturi, ocupând locul trei în alegeri. De asemenea, se recunoaște că Legiunea propunea soluții la situația de criză în care se afla România, soluții care însă, în mod nejustificat și lipsit de argumente, sunt caracterizate a fi „dincolo de sfera realului și posibilului”.

„Cultul personalității”

Pe lângă seria de neadevăruri care, întipărite în mintea unui tânăr licean, îi pot degenera perspectiva corectă asupra istoriei naționale și asupra partidelor politice, în dorința de a înnegri și mai mult imaginea Legiunii, manualul ajunge să cuprindă contradicții inobservabile de către un necunoscător al istoriei legionare. Astfel, în timp ce cu două pagini mai înainte se dă definiția cultului personalității ca fiind: „exagerarea până la paroxism a meritelor, calităților și înfăptuirilor liderului sau conducătorului partidului unic în statul totalitar”, Mișcarea Legionară este acuzată de acest lucru, fără a fi îndeplinită nici măcar una dintre condițiile cuprinse în definiție. Este adevărat, au existat cântece și poezii dedicate Căpitanului, dar acestea au fost scrise nu la ordin, ci din proprie inițiativă de către legionari convinși (precum Radu Gyr, Ion Mânzatu și alții), fără a fi răsplătiți în nici un fel. În circulațiile sale Căpitanul chiar ordonă redenumirea tuturor cuiburilor ce-i purtau numele și interzice menționarea numelui său în discursurile legionarilor, pentru a nu obliga auditorul să aplaude. Având în vedere că există ode și cântece închinată lui Ștefan cel Mare, sau lui Mihai Viteazul, mă întreb dacă autorii manualului îi pot oare acuza și pe aceștia de „cultul personalității”.

Echipa morții

Se degenerază în mod voit așa zis-ul „cult al morții”. Se afirmă că „echipa morții” era denumită astfel pentru că trebuia să omoare, și că „în campania (”echipa morții” - n.r.) electorală de la sfârșitul anului 1933, legionarii au recurs la marșuri și la violență împotriva forțelor de ordine.” În realitate, legionarii care au participat la astfel de manifestații nu erau înarmați și nici nu au ripostat la abuzurile autorităților, îndurând chinuri groaznice din partea jandarmilor atât pe traseul marșului, cât și în beciurile jandarmerei, fără altă „vină” decât aceea de a fi mers în propagandă (absolut legală). Echipa Morții era tocmai echipa de sacrificiu, dispusă a primi moartea, iar nu a da moartea.

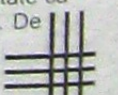
În ceea ce privește împușcarea lui I.G. Duca și a lui Armand Călinescu, remarcile autorului cu privire la consecințele lor sunt de-a dreptul deplasate. Dacă în cazul lui Duca, Nicadorii au fost arestați, judecați și pedepsiți conform legii, aceste măsuri sunt considerate a nu fi pe măsura crimei (?!), iar împușcarea, fără judecată, a 252 de legionari nevinovați, drept represalii pentru împușcarea lui Călinescu de către nouă legionari care se și predaseră de bunăvoie, este considerată „un răspuns prompt al autorităților”!

În timp ce împușcarea lui Duca sau Călinescu sunt considerate tragedii naționale, despre asasinarea Căpitanului, a Nicadorilor și Decemvirii (14 oameni omorâți ilegal), se menționează doar atât: „la 30 noiembrie Căpitanul a fost ucis.”

Perioada Horia Sima

Ajungându-se la perioada lui Horia Sima, acesta este ușor ironizat („măruntul lider legionar”), dar nu se face o diferență clară între Sima și Codreanu. Astfel, asasinarea lui Iorga și Madgearu, precum și numeroasele acte de-a dreptul barbare săvârșite de Horia Sima și de oamenii săi (inclusiv rebeliunea) sunt aruncate în cărucia întregii Mișcări Legionare, culpabilizându-l astfel și pe Căpitan.

În ceea ce privește evenimentele de la Jilava cele 64 de victime sunt prezentate ca fiind „personalități politice și militare”. De

fapt, majoritatea celor uciși au fost criminali ordinari ce acționaseră la ordinul lui Carol al II-lea împotriva Legiunii, în diverse moduri, departe însă de a fi legale.

Maniu și legionarii

În finalul studiului, după ce foarte pe scurt este rezumată rebeliunea din ianuarie 1941, autorul îi imaginează pe Iuliu Maniu și pe alți membrii PNȚ ca fiind protectori ai legionarilor, pe care i-ar fi ajutat să fugă în Germania. Trebuie menționat faptul că acei puțini membri ai Legiunii care au reușit prin mijloace proprii să ajungă în Germania nu au fost protejați acolo, ci internați în lagăre de muncă (Buchenwald, Berkenbruck, Dachau etc). Restul legionarilor rămași în țară, de care "se uită" în manualul cu pricina, au fost închiși pe rând în temnițele antonesciene, trimiși (o parte) în misiuni fără întoarcere pe frontul rusesc în cadrul așa numitelor „batalioane de reabilitare”, pentru a termina într-un final în penitenciarele comuniste. Nimic din toate acestea nu este menționat.

Din păcate, în societatea noastră, manualul de istorie (alternativ sau unic) este un instrument de manipulare, departe de a fi o sursă de informație obiectivă asupra trecutului național; este mai degrabă expresia opiniei regimului politic de la putere asupra a ceea ce ar trebui să se spună despre regimurile politice

dinaintea lui.

În societatea actuală, atât pe plan intern cât și internațional, nu se poate vorbi de „forța” Adevărului, ci despre „adevărul” Forței.

Într-o astfel de societate, materialistă, al cărei unic Dumnezeu este banul, legionarul va fi întotdeauna urât și discreditat de liderii politici care practică un joc în care importantă este forța (banul) și nu dreptatea sau adevărul care întotdeauna pot fi cumpărate de aceștia.

Tocmai contra acestei ordini s-a ridicat Legiunea și tocmai datorită împotrivirii sale contra acestui sistem, Căpitanul a fost necontenit atacat, până la eliminarea sa fizică. Însă niciodată nu va putea fi învins, deoarece lupta sa se dă în primul rând pe plan spiritual și abia apoi pe plan material.

Iată de ce oricine vrea să afle adevărul despre Mișcarea Legionară (și nu numai) nu trebuie să se limiteze la manualele școlare de istorie sau la părerea oficială despre un anumit subiect, ci trebuie să caute mai adânc, fără a uita niciodată să asculte și cealaltă tabără.

*Alecu Deleanu
elev, 17 ani*

***

(continuare din pag. 1) BILANȚ LEGIONAR 2004

Până când Legiunea nu va fi prezentată cu fața ei adevărată, câtă vreme vor stăruia în conștiința multor oameni imaginile rezultate din campaniile de denigrare, de intoxicare a opiniei publice în privința istoriei, scopurilor și mijloacelor Mișcării Legionare, șansele de reintegrare a Mișcării în viața publică și politică a României sunt destul de mici. Din această constatare nu ar trebui să se înțeleagă că nu ar fi zeci de mii de români care cunosc adevărul și care nutresc sentimente de simpatie pentru Mișcare. Necazul este însă că rămân în postura de simpatizanți și din această poziție nu pot ajuta Legiunea decât la niște alegeri (la care noi nu putem deocamdată să participăm).

Împotriva noastră la această oră sunt, pe de o parte, legile strâmbe de după 1989 care nu se prea deosebesc de cele din timpul dictaturii comuniste, fiind concepute de "aceeași Mărie cu altă pălărie" și care ne interzic deocamdată depturile consfințite totuși de Constituție, apoi practicarea autocenzurii în presă și atacurile permanente la adresa noastră, iar, pe de altă parte, activitatea unor asociații și fundații simiste care încearcă să pună în conținutul Mișcării Legionare lucruri care nu îi aparțin, începând cu nerespectarea doctrinei și disciplinei legionare și culminând cu crime care au provocat oprobiul opiniei publice naționale și nu numai.

Anul acesta a apărut și o nouă măsură împotriva noastră: nu ni se mai închinază nici o sală pentru conferințele publice ocazionate de diferite aniversări sau comemorări; ceea ce pare însă curios, pentru declararea aceleiași afiș ("77 de ani de la înființarea Legiunii Arhanghelului Mihail") noi, adică "Acțiunea Română", suntem refuzați net, iar alte asociații (cu pretenții de a fi de sorginte legionară) primesc aprobarea a doua zi.

Revenind, legătura noastră cu publicul a fost întreținută prin trei mijloace: revista, site-urile pe Internet și afișele lipite în București. Să le luăm pe rând:

- Revista, la care lucrează un mic colectiv redacțional și câțiva colaboratori externi, a făcut eforturi deosebite pentru a putea acoperi necesitățile, și a reușit să țină pasul prin efortul deosebit al Nicolettei Codrin și al lui Emilian Georgescu, în strădania noastră de a îmbunătăți conținutul și aspectul, fără a pierde din vedere nici o secundă respectarea liniei politice legionare. Mai departe, am reușit să ne îmbunătățim distribuția la nivel național prin dublarea tirajului și difuzarea revistei în zece orașe importante (în afară de București); de asemenea, s-a mărit numărul de abonați – atât în țară, cât și în străinătate. În această privință trebuie scoasă în evidență activitatea neobosită, eficientă și precisă a camaradului Nicolae Badea care, pe lângă acestea, mai face parte și din Senatul Legionar unde ocupă și funcția de casier și face singur toată expediția revistei, întreține relațiile cu provincia și străinătatea. Tirajul

este încă foarte mic: ce pot să însemne pentru Cluj sau pentru Timișoara câteva zeci de reviste, o picătură într-un ocean de alte ziare și reviste? Deocamdată, acestea ne sunt posibilitățile.

- Mai departe, trebuie scos în evidență aportul site-urilor de pe Internet care aduc în fiecare lună aprox. o sută de corespondenți; acesta este domeniul de care se ocupă camaradul Cornelii Mihai care recepționează întrebările, face răspunsurile și le transmite.

- Remarc și rolul afișelor lipite în București de care se ocupă cu devotament echipa de tineri condusă de Ștefan Buzescu, membru al cuibului "Vestitorii". În ziua de vineri, când avem porți deschise pentru cei care vin din afară ca să ia contact cu noi, mulți declară că au venit în urma citirii afișelor noastre. Este foarte important contactul direct cu publicul și se simte necesitatea mării numărului de zile ale porților deschise.

De asemenea, la sediu funcționează o bibliotecă legionară de unde pot împrumuta cărți toți cei care doresc să cunoască Mișcarea Legionară și adevărul istoric.

În altă ordine de idei: ni se pune des întrebarea în legătură cu dezvoltarea numerică în cadrul Asociației. Răspunsul este că suntem nemulțumiți la acest capitol, dar socotim că suntem în perioada de acumulare calitativă, după care urmează saltul cantitativ. În nici un caz nu vom renunța la exigențele impuse de doctrină și de experiența din trecut a Mișcării. Țin însă să subliniez că în stadiul în care ne aflăm, mărirea numărului de membri ne preocupă în mod special pentru extinderea în provincie și ne contacteaza în vederea angrenării lor celor care s-au convins că privitul urmat de comentarii nu aduce nici o schimbare pe scena politică și socială a țării.

La sfârșit, dar de mare importanță, voi prezenta activitatea Senatului Legionar având în frunte pe avocat Nelu Rusu, instructor legionar făcut de Căpitan, personalitate reprezentativă a Mișcării Legionare, respectat și iubit de toți pentru experiența, echilibrul și autontatea sa. Aportul Senatul care se întrunește lunar și analizează activitatea legionară constă din trecerea prin filtrul experienței deosebite a senatorilor a diverse probleme intervenite în cadrul activităților curente.

Închei scurtul bilanț exprimând încrederea că ne aflăm pe drumul cel bun, cu un nucleu de conducere capabil și credincios cauzei legionare și că, judecând absolut obiectiv, suntem într-un real progres față de aceeași perioadă a anului trecut.

Mulțumim lui Dumnezeu că ne ajută!
Trăiască Legiunea și Căpitanul!

Nicador Zelea Codreanu

Calendar legionar

Aniversarea nașterii Căpitanului

LEGIONARI, MEREU ACTUALI

Suntem, din nou, în prag de alegeri generale, când soarta țării va fi încredințată, pentru următorii patru ani, celor care vor câștiga.

Probabil că foarte mulți, dezgustați de mai toate partidele, nu se vor prezenta la votare, așa cum s-a întâmplat și la alegerile locale. Unii mai speră, poate, "în virtutea inerției", în promisiunile de redresare ale celor care și-au dovedit deja incapacitatea de a ne îmbunătăți soarta și care au distrus aproape tot ce mai era de distrus (social democrații, liberalii și țărăniștii sunt, deopotrivă, compromiși). Alții se gândesc, poate, să-și "încearcă norocul" (pe propria piele, dar, din nefericire, și pe pielea celorlalți), cu vreunul din partidele recent înființate. Și din "experiență" în "experiență" devenim din ce în ce mai săraci, mai blazați și mai neputincioși.

La împlinirea a 105 ani de la nașterea Căpitanului, oricine

are impresia că este contemporan cu Căpitanul, pentru că România anului 2004 este la fel cu România din vremea tinereții Căpitanului: împărțită în partide care se sfâșie unele pe altele, se dărâmă sub ochii noștri; lumea noastră politicianizată nu mai vede decât interesul partidului pentru a cărui biruință sacrifică însuși viitorul nostru; intermediarii ne inundă; românii au îngenucheat în fața tuturor.

Singur legionarismul, cel prigonit de toți, a ridicat din nou steagul pentru renașterea românismului susținător de țară, căci "legionarii nu mor: drepti, nemișcați, privesc purerea biruitor!"

Nicoleta Codrin

ROMÂNIA DE AZI - CA ȘI ROMÂNIA DE ACUM 70 DE ANI!

CĂTRE PURTĂTORII DUHULUI NOU

"Cuvântătorii partidelor vechi cutreieră din nou satele cerându-vă ajutor pentru ca să se poată reface.

Sub domnia lor, românismul de pretutindeni a sărăcit și a îngenucheat în fața străinului pripășit de curând. Rosturile mari ale patriei sunt părăsite. Lumea noastră politicianizată nu mai vede în față decât interesul partidului pentru a cărui biruință sacrifică în fiecare zi și în fiecare ceas însuși viitorul nostru ca neam.

Se prăbușesc pădurile din munții încăpuți pe mâna veneticilor. (...)

Comerțul românesc lipsit de protecție îngenuchează în lupte neegale cu străinul.

În cadrele armatei noastre glorioase pătrunde tot mai adânc și tot mai sus germele dizolvant și corupător de conștiințe. Și ceasuri grele se prevăd în viitor. De vom fi chemați cândva la marele examen internațional, cine va mai apăra pământul Țării și gloria drapelului nostru?

Țăranul român își vinde produsul sub prețul de cost. Misiții s-au înmulțit

Căpitanul, dând un autograf

și ne inundă. Cafenelele sunt pline de cămătari și de samsari. Ei se îmbogățesc în dauna celor care muncesc. Poporul este spoliat. (...)

Țara, împărțită în partide care se sfâșie unele pe altele, se dărâmă sub ochii noștri. (...)

În fața acestei situații, și mai înainte ca politicianismul condamnat să se poată reface, am tras spada și am înălțat steagul cel nou al vremii. Se simte prin aer, tot mai accentuat, nevoia unor alte principii de viață politică și morală. Despoliticianizarea țării este o poruncă a vremii. În locul partidelor vechi se simte nevoia unei înnoiri. În locul partidelor mereu aplecate străinilor, politica de neatarnare și încurajare a românismului susținător de țară. De acum încolo de un singur glas va trebui să ascultați, tainic și nepătruns ca Dumnezeu: chemarea Patriei. Acest glas să-l audă toată suflarea voastră. Lui să vă supuneți într-un singur suflet."

(CORNELIU ZELEA CODREANU - Cărticica șefului de cuib, pag. 115 - 117)

PRIVELIȘTI DIN VIAȚA PUBLICĂ ROMÂNEASCĂ

Erau trei partide mari: liberal, averesca și național-țărănesc. Pe lângă ele, și altele mai mici.

În fond, nu exista între ele nici o deosebire. numai formele și interesele personale le deosebeau. Același lucru sub alte forme. Nu aveau nici măcar justificarea unor păreri deosebite.

Singurul lor mobil sufletesc adevărat era: religia interesului personal, pe deasupra oricăror dureri ale țării și a oricăror interese ale neamului.

De aceea spectacolul luptelor politice era dezgustător. Fuga după bani, după situații personale, după avere și plăceri, după pradă, dădea un aspect de dușmănie neasemuită, acestor lupte. Partidele apăreau ca adevărate cete organizate care se învrăjbeau, se mâncau și se luptau unele cu altele pentru pradă.

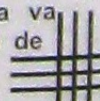
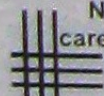
Numai lupta pentru neam sau pentru orice ideal, care depășește interesul, egoismul și poftele

personale, este blândă, cuviincioasă, nobilă și fără deslănțuire oarbă de patimi. În ea poate fi pasiune, dar nu patimă oarbă și josnică.

Aspectul de vrăjmășie și de josnicie al acestor lupte putea fi o dovadă suficientă, că ele nu se dădeau în lumea unui ideal înalt și sfânt și nici în aceea a principiilor, ci în adâncul cel mai trist al celor mai nerușinate interese personale.

Lumea politicianilor trăiește în lux și în petreceri scandaloase, în imoralitatea cea mai dezgustătoare, pe spinarea unei țări din ce în ce mai demoralizată. Cine să se mai ocupe de nevoile ei?

Politicianii aceștia cu familiile și cu agenții lor, au nevoie de bani. Bani pentru petrecere, bani pentru a-și întreține clientela politică, bani pentru voturi, bani pentru cumpărarea de conștiințe omenești. Rând pe rând, cetele lor se vor năpusti și vor spolia țara. Aceasta va însemna, în ultimă analiză, guvernarea ei, opera de

governare. Vor
secătui bugetele
statului, ale prefecturilor,
primăriilor.

Se vor înfige ca niște
căpuși în consiliile de
administrație ale tuturor
întreprinderilor, de unde vor
încasa tanțieme, de zeci de
milioane, fără nici o muncă,
din sudoarea și din sângele
muncitorului istovit. (...)

De aceea, când țara
stoarsă nu va mai putea
să le dea bani, vor ceda consorțiilor de bancheri străini,
rând pe rând, bogățiile pământului și cu ele și
independența noastră națională.

O adevărată pletoră de oameni de afaceri se va întinde ca
o pânză peste toată România, care nu vor mai munci, care

Căpitanul (în costum național) în mijlocul Frăției de Cruce Buc.

nu vor mai produce
nimic, ci vor suga
vlaga țării.

Acesta este
politicianismul.

Jos, se vor întinde:
mizeria, demoralizarea și
deznădejdea. (...)

Cine să se opună?
Astăzi când ei sunt
pregătitorii dezastrului și
aparitia lor e semnalul morții
noastre naționale, cine să le
apară în față? (...)

Va trebui să vină o zi, când legionarul va ști să stea
față cu acest monstru și să se încingă cu el la luptă pe
viață și pe moarte. Singur, el.

(CORNELIU ZELEA CODREANU – Pentru legionari, pag.
240–242)

O RUINĂ

"Nu este om care să aibă ochi și care să nu vadă că țara
aceasta bogată o ajuns o ruină: ruină gospodăria țaranului,
ruină satul (o mână de oameni necăjiți care se vaietă), ruină
comuna, ruină județul, ruină munții văduviți, ruină câmpurile
părăginite care nu mai aduc nimica bietului țaran, ruină
bugetul statului, ruină Țara.

Și pe deasupra acestor ruine întinse cât ține pământul
romănesc, o castă de mișei, o ceată de imbecili, o ceată
de tâlhari fără rușine și-au ridicat palate în sfidarea țării
care geme de durere și spre pălmuirea suferinței tale,
țaran român.

Niciodată în lume nu s-a văzut un tablou mai revoltător,
mai dureros și mai obraznic.

Pe deasupra milioanele de gospodării care se distrug,
deasupra milioanele de suflete sărace care plâng, se înalță
batjocoritor palatul tâlhăresc al jefuitorului de țară. (...)

Am înălțat un steag. În contra lor, în contra celor care
au ruinat țara, în contra cetelor de străini și înstrăinați
care ne-au supt și măduva din oase. Am înălțat un steag.

Când am plecat sub umbra lui am cerut binecuvântarea
ostașilor care au căzut pe câmpul de luptă pentru România
Mare și am făcut apel la toți acei care au rămas în viață în
urma grelelor lupte. (...) Steagul acesta sfințit în bătălii îl
purtăm de la un capăt la altul al țării. El îmbărbătează pe ai
noștri și bagă groază în dușmani.

Ne-am numit legionari.

Noi, slujitorii acestui steag, nu ne-am legat împreună
ca să furăm țara, nu ne-am legat împreună ca să ne
căpătăm partizani și să le dăm ca să roadă oase din
oasele țării.

Noi ne-am legat împreună ca să rămânem săraci până
la mormânt, vom săraci și acei ce suntem bogați, dar
ne-am legat să biruim. Să învingem și să răzbunăm. Stăm
gata de jertfă, stăm gata de moarte cu toții. Aceștia
suntem noi, legionarii."

(CORNELIU ZELEA CODREANU - Cărticica șefului de
cuib, pag. 113 – 114)

CORNELIU ZELEA CODREANU ÎN MEMORIA CONTEMPORANILOR

***

OMAGIUL ADUS DE UN MARE SCEPTIC

"Soluțiile lui sunt valabile în imediat și în veșnicie.

Istoria nu cunoaște un vizionar cu un spirit mai practic și
atâta pricepere în lume, sprijinită pe un suflet de sfânt. Tot așa,
ea nu cunoaște o a doua mișcare în care problema mântuirii să
meargă mână în mână cu gospodăria. (...)

Căpitanul a fost un gospodar instalat în Absolut. (...)

Pe un plan absolut, dacă ar fi trebuit să aleg între România

și Căpitan, n-aș fi ezitat o clipă. (...)

După moartea lui ne-am simțit fiecare mai singuri, dar peste
singurătatea noastră se ridica singurătatea României.

Acest mort a răspândit un parfum de veșnicie peste pleava
noastră umană, și-a readus cerul deasupra României."

(EMIL CIORAN - filosof - "PROFILUL INTERIOR AL
CĂPITANULUI", în ziarul "Glasul strămoșesc", Sibiu, 25 dec. 1940)

***

OMAGIUL ADUS DE UN "SOLDAT" CREDINCIOS

"Sobru ca singurătatea cosmică a Carpaților, hotărât și mare ca
stâncile și cremenea creștelor, năprasnic ca apele, iluminat ca marii
inițiați ai Athosului, bun și sfios ca slova Evangheliei, falnic ca brazil
culmilor și chipeș ca Făt-Frumos din poveste, Luceafăr ce întrece
în strălucire toate stelele ce au lucit vreodată pe bolta istoriei
noastre, care cu pași de legendă și suflet împodobit de toate
virtuțile, purta scris pe fruntea lui destinul mare al Învierii neamului
nostru românesc.

El urcă asemenea haiducilor Rarăul, se închină ca sfinții la
icoane, înfruntă ca vitejii dușmanii, inundă de bunătate pe cei slabi,
e simplu ca pruncii, dar măreț ca giganții.

Era complex ca savanții în analize, dar direct și clar în judecată,
ca țărani. Era simplu și complex, idealist, dar totuși cel mai realist,
subtil, sesiza și cel din urmă amănunt, fără să se împiedice de
lucrurile mărunte.

Era un soare cuprins într-o picătură de rouă, un strop proiectat
în eternitate.

Miracolul produs de Căpitan nu provenea din pregătirea lui
intelectuală, din experiența vieții, sau din alte considerente
omenești, ci el era înzestrat cu o putere tainică ce împărțea viață, o
determina. În fața lui trebuia să iei o atitudine: de iubire sau de
ură. Din această pricină el a fost omul cel mai iubit, dar și omul
în contra căruia s-a răsculat întreaga ură a puterilor
întunericului.

Parcă ar fi un blestem ca neamul nostru să-și desconsidere
și să-și extermină totdeauna oamenii lui mai mari și să nu-i
trebuiească decât mormintele lor."

"Căpitanul a fost un mare om politic. S-au găsit totuși mulți să
afirme că Corneliu Codreanu a fost un rău politician, că dacă ar fi
fost puțin mai abil ar fi cultivat pe lorga, s-ar fi purtat mai diplomat
cu Iudaismul, cu partidele politice, cu Carol al II-lea și cu Lupeasca,
sau cel puțin ar fi fugit în străinătate, în 1938, putându-și scăpa
viața spre binele neamului nostru. L-au acuzat, deci, că a fost un
idealist, că n-a călcat pe pământ în ce privește politica, făcând

o politică valabilă cel mult pentru neamul nostru și nicidecum una pe plan internațional. Sunt și alții, firește, care recunosc că el a fost un mare vizionar și un mare om politic, sau, mai bine zis, singurul care merită să poarte numele de om politic. **Cei care acuză pe Căpitan că a greșit sau că n-a avut abilitate politică sunt, firește, acei care nu se pot înălța până la linia mare a concepției trasată de el. Ei ar putea să-l acuze tot așa de valabil pe Mântuitorul, pe Apostoli și pe toți sfinții, care și ei și-ar fi putut cruța viața, dacă s-ar fi coborât la abilitățile de factură ieftină. Dar este cert că în felul acesta religia creștină n-ar mai fi fost o creație veșnică.**

Căpitanul, procedând în felul cum ar fi convenit minților inferioare, s-ar fi înșirat cel mult în rândul politicianilor de duzină, dar n-ar fi creat un drum nou țării noastre.

Fiecare popor și-a avut politicianii lui mai mult sau mai puțin abili, care să realizeze câștiguri în linia puterii și

împrejurărilor istorice de atunci, dar toate aceste câștiguri au fost trecătoare. Ei nu pot fi niciodată Luceafăr de lumină peste veacuri. Aici stă marea Căpitanului. El lucrează pe planul mare de veșnicie al neamului, cu metode ce sunt cu totul împotriva celor obișnuite în culisele politicii noastre.

"El vede în politică cu ochi de profet, luptă cu metode capabile să creeze o lume nouă, nu râvnește câștiguri ieftine și afirmă o politică de jefă totală pentru Biserică, neam și aproapele, în locul luptei mișelești și interesate de atunci.

Linia fixată de el rămâne călăuză pentru generațiile ce vor urma, de la care nimeni dintre noi nu ne mai putem abate, fără să zdruncinăm însuși spiritul Legiunii, să-l coborâm în lumesc și să-l anulăm."

(ȘTEFAN PALAGHIȚĂ - preot, comandant legionar - extras din "GARDA DE FIER SPRE REÎNVIEREA ROMÂNIEI")

***

DE CE ESTE CĂPITANUL O LEGENDĂ

"Am avut prilejul să-l văd pe Codreanu de multe ori și în felurite împrejurări. În momente dramatice sau în ceasuri senine, bătut de gânduri sau luând hotărâri. L-am văzut glumind și l-am văzut poruncind. Vorbind cu țărani și cu muncitori, cu oameni politici sau cu oameni de cultură. Cu români și cu străini. Un an de zile, cât a apărut. „Buna Vestire”, l-am văzut în fiecare zi. (...)

Codreanu impunea fără să vrea, de multe ori în ciuda cadrului sau felului în care se prezenta. E singurul om căruia i-am recunoscut instinctiv, din adâncul sufletului, nu cu mintea, dreptul de a-mi comanda. Singurul om pe care l-am simțit făcut din altă plămadă decât a celorlalți oameni.

Și totuși era de o modestie de necrezut. Avea un simț înăscut al ierarhiei. Deși nu se intimidă în fața nimănui, era deosebit de respectuos cu oamenii mai bătrâni sau cu cei care socotea că au adus servicii țării: învățați, oameni politici pe care îi prețuia, militari, diplomați. Era mai ales respectuos față de preoți.

N-avea nici un fel de complex de inferioritate față de străini. Pe numeroșii gazetari străini care veneau să-l vadă nu căuta să-i cucerească, ba chiar uneori îi primea în condiții pe care le socoteau nepotrivite legionarii care îi însoțeau. Rezultatul era totuși ca până și cei preveniți împotriva lui, cum au fost Gayda și Tharaud, erau impresionați de personalitatea lui. (...)

Niciodată însă nu mi-am dat mai bine seama de știința înăscută a lui Codreanu, ca într-o întâlnire a lui cu Sextil Pușcariu și cu Lucian Blaga în casa mea. (Sextil Pușcariu și Lucian Blaga erau amândoi prof. univ., membri ai Acad. Române - n. red.)

Au stat să discute o după amiază întreaga cele mai gingașe probleme ale ființei, culturai și spiritualității românești. Cu cât înainta discuția nivelul se ridica, nuanțele erau tot mai subtile, argumentele tot mai ascuțite. De la o vreme, eu n-am mai îndrăznit să mă amestec. Curând a tăcut și Pușcariu.

Codreanu și cu Blaga se urcau tot mai sus cu fiecare frază,

***

O FRÂNTURĂ DE VIAȚĂ LEGIONARĂ

"Garda de Fier își mutase sediul în strada Aurel Vlaicu din București (în 1932, înainte ca gen. Gh. Cantacuzino-Grănicerul să pună la dispoziția Mișcării casa sa din str. Gutenberg nr. 3 - n. red.). După oarecare ezitări, datorită timidității, m-am dus singur, acolo. Destinul se cerea împlinit!

M-a primit Căpitanul, îmbrăcat în straie țărănești, înalt și arătos, cu acea figură deschisă și prietenoasă, care de când o văzusem îmi apăruse mereu în minte ca o obsesie.

În singura încăpere care constituia sediul, un birou amărit al părintelui Dumitrescu-Borșa, secretarul Gărzii de Fier, câteva scaune desperecheate, din care unele cam betege, o măsută într-un colț, pe care odihneau, răvășite, câteva reviste cu scoarțele verzi, pe un perete icoana Arhaghelului cu o candelă aprinsă,

Căpitanul (în costum național) alături de cdt. leg. av. Tr. Cotigă

cu fiecare întrebare, pe o spirală de gândire ce părea de fiecare dată că a atins culmea. Dar ei nu se opreau.

Ca să-i urmărești, ți se cerea o încordare totală, deși gândirea amândurora era de o claritate cu care nu eram deprins la Blaga și de o precizie în formulare, rară la amândoi. De fapt nici nu mai era o discuție, ci o întregire reciprocă, sprijinindu-se parcă unul pe celălalt, ca să urce tot mai sus. Doar în muzică am mai întâlnit această neîncetată depășire a ceea ce pare că nu mai poate fi depășit.

Și Pușcariu și Blaga socoteau această după amiază ca una din cele mai frumoase din viața lor. Pușcariu, metodic, a redactat amănunțit cuprinsul converbirilor în notele lui zilnice, azi desigur pierdute. (...)

În toate avea darul să elimine neesențialul și să pună în lumină aspecte neașteptate, dar hotărâtoare. Nu căuta însă niciodată să-și impună o părere, numai pentru că era a lui. Era gata să și-o schimbe atâta vreme cât nu o transformase încă într-o hotărâre. Dar când lua o hotărâre, când

pornea o acțiune, o ducea cu dârzenie până la capăt. Se ferea însă de poziții doctrinale, în gol. (...)

Prețuia caracterul mai mult decât inteligența, înțelepciunea mai mult decât știința. Dar era fericit când le întâlnea reunite într-un singur om și se străduia să le dezvolte în fiecare. (...)

Rămânând veșnic același, Codreanu știa totuși să fie muncitor cu muncitorii, plugar cu țărani, domn cu domnii, principe cu principii.

Era deosebit de bun, de înțelegător în fond, dar asta nu-l împiedica să fie aspru cu cei greșiți, furtună față de răi și ticăloși. Și-a arătat de multe ori în vorbe și în scris scarba față de mișele și mișei. Dar mai ales îl urmărea problema trădării și a trădătorilor. (...)

Orice hotărâre importantă o cernea printr-un triplu criteriu: folosește Legiunii? e spre binele Neamului? e plăcută lui Dumnezeu? (...)

(GRIGORE MANOILESCU - ziarist - "Corneliu Codreanu, un om din altă plămadă" în "Mărturii despre Legiune")

***

CUM SE DISTRA CĂPITANUL

"În iarna anului 1937 am fost invitat de Căpitan la Predeal, unde mergea de obicei la ski. Îl însoțise de astădată și șeful naționaliștilor letoni, Celmins."

"În seara sosirii la Predeal am dormit nu numai în aceeași modestă încăpere a căminului legionar, dar chiar în același pat de lemn așternut cu paie, cu Cornelii Codreanu. Voia să mă inițieze într-un gând ce-l frământa de multă vreme.

- Cunoști, desigur, faimoasa melodie a Internaționalei comuniste, care s-a întins ca o pecingine, fiind intonată de toți adepții universali ai ideologiei sovietice. D-ta împreună cu Radu Gyr aveți o grea misiune. Noi luptăm pentru cucerirea nu numai a țărănilor, dar și a muncitorimeii române. Avem adeziuni din ce în ce mai numeroase și suntem pe cale de a organiza un mare Corp Muncitoresc pus sub conducerea inginerului Clime. În general viața muncitorilor este dureroasă, dramatică. Sunt sleiți de puteri, storși de patroni până în măduva oaselor. Nu ovreiu!

este marele inamic național, ci însăși Românul. Aș dori să compuneți un cântec de luptă al muncitorilor, mai tare decât Internaționala. Recunosc, e o grea misiune, dar sper că veți izbuti.

Până târziu în noapte mi-a vorbit, sugerându-mi idei asupra viziunii globale a viitorului cântec."

"A doua zi dimineată, ne-am sculat în zori. Ninsese abundent peste noapte și afară încă viscoala. În cameră era frig.

- Hai cu mine afară, să ne încălzim spălându-ne cu zăpadă!

M-am supus, fără plăcere, cu toracele gol pe o temperatură de câteva grade sub zero. Apoi Căpitanul își luă rămas bun, plecând la ski cu oaspetele său Celmins, urmând să-l întâlnească și pe generalul Ion Antonescu, în tovărășia căruia făcea același sport. Eu am plecat cu febră în primul tren spre București, apăsător de misiunea ce mi se încredințase."

(NELU MĂNZATU - compozitor, autorul cântecelor legionare - extras din "CUM AM COMPUS CÂNTECELE LEGIONARE")

ÎN LOC DE CONCLUZII

"Corneliu Z. Codreanu a fost din toate punctele de vedere un om cu totul aparte și chiar imposibil de imitat sau de copiat. Fiecare cuvânt pronunțat avea justificare, scop și oportunitate și absolut nimeni nu poate spune a-l fi auzit vorbind la întâmplare sau fără utilitate. Fiecare gest al său avea semnificație, simpla sa prezență constituia eveniment și chiar prin tăcere reușea discurs cu efect sau acțiune cu consecințe. (...)

Fără încetare și fără ezitare în fruntea legionarilor. Fără încetare și fără ezitare pe câmpul de luptă. Fără încetare și fără ezitare indiferent de victorie sau înfrângere. După inevitabilul conflict sângeros cu prefectul de poliție C. Manciu, singur s-a prezentat la procurorul de serviciu pentru arestare. La marele proces legionar din aprilie 1934, singur, din proprie inițiativă s-a prezentat spre judecare la Tribunalul Militar București.

În viziunea noastră a celor mulți și mici, Cornelii Z. Codreanului se arată Căpitan asemenea lui Tudor Vladimirescu

și Avram Iancu și asemenea bradului din Munții Carpați și stejarului din Câmpia Română."

"Corneliu Z. Codreanu a conceput Mișcarea Legionară ca o școală de educație a calităților de intelect și a virtuților de caracter.

Frățiile de Cruce, corpurile studențești legionare, cuiburile, taberele de muncă voluntară și misiunile de îndeplinit sunt treptele scării de ridicare cât mai aproape de perfecțiune.

Cu ajutorul iubirii și cu ajutorul încrederii, Corneliu Z. Codreanu ne aducea la Școala Educației Eroice și ca nimeni altul reușea să găsim în noi și să dăm din noi tot ce e mai bun, mai valabil și mai util."

(ȘERBAN MILCOVEANU - medic, șeful pe țară al studențimii române în perioada 1937-1940 - extras din "CUM L-AM CUNOSUT PE CORNELIU Z. CODREANU")

Selecție de Nelu Pusu, șeful Senatului Legionar

***

"Hronic Legionar" - Septembrie -

- 1899 - nașterea lui Corneliu Zelea Codreanu la Iași (13 sept.)
- 1917 - Corneliu Zelea Codreanu, elev de 18 ani, se află pe front, alături de tatăl său, prof. Ion Zelea Codreanu
- 1923 - congresul LANC organizat de Corneliu Zelea Codreanu în calitate de șef al tineretului (17 sept.)
  - Corneliu Zelea Codreanu se prezintă în audiență la primul ministru, Ionel Brătianu, în fruntea unei delegații de țărani pentru rezolvarea gravelor probleme ale bucovinenilor stăpâniți de străini (17 sept.)
- 1924 - Ion Moța este achitat în procesul Vernichescu (27 sept.)
- 1925 - punerea pietrei de temelie a Căminului Cultural Creștin de la Râpa Galbenă (Iași) (13 sept.)
- 1934 - ia sfârșit prima campanie legionară de lucru de pe muntele Rarău, unde legionarii au construit o casă de odihnă pentru legionarii bolnavi și săraci (1 sept.)
  - descoperirea complotului lui Stelescu împotriva Căpitanului (5 sept.)
  - judecarea lui Stelescu de către un Consiliu de Onoare legionar prezidat de gen. Gh. Cantacuzino-Grănicerul; Stelescu, fiind vinovat de trădare și încercare de asasinare a Căpitanului, este eliminat din Mișcare, dar Căpitanul i-a acordat dreptul de reîncadrare în Mișcare, cu condiția să se corecteze (25 sept.)
- 1935 - finalizarea taberei legionare de muncă de la Buga, Jud. Lăpușna (Basarabia), în care legionarii au construit o mănăstire (16 sept.)
  - înființarea taberei care a construit șase diguri care să împiedice revărsarea Oltului peste mănăstirea Mamu din Vâlcea (16 sept.)

- apariția cărții "Rânduri către generația noastră" de Ion Banea (18 sept.)

1936 - tabăra legionară de pe muntele Susai, pentru ridicarea unui mausoleu în cinstea ostașilor români căzuți pentru întregirea României în timpul primului război mondial; din ordinul autorităților, jandarmii au atacat și închis tabăra, profanând osemintele (5 sept.)

1937 - înființarea comerțului legionar de către Căpitan sub comanda ec. cdt. legionar Petre Țocu (13 sept.)

- bătălia fierului vechi (15 sept.)

1937 - sărbătorirea terminării muncii legionarilor la construcția Casei Verzi din Bucureștii Noi și sfințirea ei; totodată, a avut loc o expoziție a presei legionare (25 sept.)

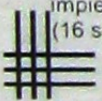
1938 - deschiderea lagărului pentru legionari de la Vaslui (8 sept.)

1939 - împușcarea lui Armand Călinescu de echipa Miti Dumitrescu (21 sept.)

- masacrarea elitei legionare de către autorități, fără judecată: 254 legionari din lagăre, spitale și câte trei din fiecare județ au fost împușcați, iar trupurile neînsuflețite au fost expuse pe stradă (noaptea de 21/22 sept.)

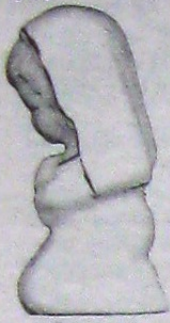
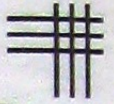
1940 - încercarea de revoluție legionară la Constanța și Brașov (3 sept.)

- reînhumarea la Predeal a elitei legionare masacrate de autorități în noaptea de 21/22 sept. 1939 (11 sept.)
- proclamarea statului național-legionar (14 sept.)
- înființarea, de către Ilie Gârmeată, a "Ajutorului Legionar" pentru ajutorarea săracilor și a refugiaților din provinciile românești pierdute (26 sept.)

Comemorarea masacrării elitei legionare

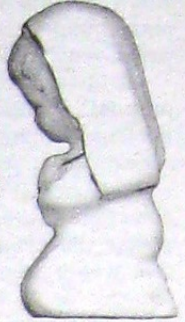

De două mii de ani cinstim Sfintele Paști, fără a-i trece cuiva prin cap să spună: "Dar am făcut-o și anul trecut, și acum doi ani (etc.); de două mii de ani facem același lucru: hai să renunțăm, ca să nu devenim ... plictisitori!"

În fiecare an creștinii fac parastase pentru pomenirea celor dragi, trecuți în veșnicie... Deci, în fiecare an, facem parastas elitei legionare.

În plus, cinstim memoria martirilor creștini români și prin câteva pagini, alte decăt cele din anul trecut.

Singurul lucru care se repetă este lista celor asasinati, pentru că numele lor nu trebuie să fie uitate.

Se vorbește insistent despre lagărele de concentrare naziste, dar puțini știu că pe teritoriul României au existat lagăre în 1938! Nu pentru evrei, ci pentru ... legionari, adică pentru naționaliștii români! Și înaintea celor înființate de comuniști au fost cele ale lui Carol al II-lea.

Legionarii care nu putuseră fi condamnați nici măcar prin simulacre de procese, au fost închiși în lagăre. Aici au fost omorâți într-o noapte, un an mai târziu. Și tot în aceeași noapte au fost asasinați câte trei legionari din fiecare județ al țării.

Împușcarea lui Armand Călinescu de către un grup de legionari a fost folosită ca pretext pentru masacrarea a sute de legionari, deși făptuitorii s-au predat de bunăvoie autorităților.

Este o datorie de onoare față de memoria martirilor legionari să prezentăm adevărul istoric: cine a manevrat din umbră atentatul care a folosit doar dușmanilor Mișcării Legionare, având ca unic rezultat distrugerea elitei Căpitanului.

Redacția

CINE A PROVOCAT ASASINAREA ELITEI LEGIONARE

Motto: "O judecată obiectivă va trebui să stabilească gradul său de responsabilitate sau de iredponsabilitate. Adică să se știe câte din nefastele lui acțiuni se datorează delirului de grandoare, câte complexului lui Erostrat și câte conivenței cu dușmanii Mișcării Legionare. Această treabă va trebui făcută într-o zi. Numai prin obiectivitatea cea mai riguroasă se poate proiecta dl. SIMA în adevărata lui lumină, de dărâmat din interior al Mișcării Legionare." (Const. Papanace - "Cazul Horia Sima și Mișcarea Legionară")

DOUĂ MĂRTURII

PREOTUL COMANDANT LEGIONAR AL BUNEI VESTIRI I. DUMITRESCU-BORȘA:

După înapoierea mea la Berlin, povestind cum s-a desfășurat vizita, au început să vină mai des la mine, SIMA cu Papanace, care pune mereu problema asasinării lui Călinescu. Eu aveam punctul meu de vedere: numai dacă vor fi omorâți amândoi, Carol și Călinescu în același timp și în același loc - dacă va fi posibil; dacă nu, renunțăm.

Omorârea lui Călinescu ar atrage furia regelui care va masacra pe toți legionarii din închisori și lagăre și pe alții ce-i vor mai putea prinde.

Părerea mea era și a lui Papanace și până la urmă SIMA, care era numai pentru Călinescu, s-a prefăcut că se lasă convins, trimițând pe Papanace, mai târziu, să-mi explice că este total de părerea noastră.

M-am sfătuit cu MITI [Dumitrescu] și Smultea, dacă sunt ferm hotărâți să plece în Țară ca să organizeze deocamdată actul de răzbuț, dar să nu facă nimic până nu vor primi dezlegare din partea mea de aici din Berlin, alegând momentul oportun. I-am pus să jure că se vor ține de cuvânt și ne-am pregătit de plecare. Găsisem prin Brăteanu, student la Berlin, trei pașapoarte studențești, cu oarecare asemănare. Planul stabilit: îi voi conduce până la Viena. De acolo Victor Silaghi, unul din primii vechi legionari comandanți, cunoscând limba ungară, îi va însoți până îi va trece frontiera în România. El înapoiindu-se cu cele trei pașapoarte, căci cei doi aveau alte legitimații. La Viena, de față cu Silaghi, am făcut diferite planuri, stăruind asupra faptului că nu vor întreprinde nimic până nu vor primi dezlegarea de la Berlin. Am petrecut cu ei vreo trei zile. Mergeau la moarte, deși după sfaturile mele ce le dădusem puteau scăpa. Am dat unul din trifoii cu patru foi lui Miti, căruia îi povestisem proveniența și al doilea lui Smultea. După o despărțire dureroasă, când s-au urcat în tren, Miti mi-a aruncat adevăratul lui carnet de identitate, pe care l-am desfăcut după ce am pierdut din vedere trenul. Uitase trifoii cu patru foi în carnet și mi-a trecut ca o săgeată prin inimă. Miti se duce la moarte. Pe un mic bilețel scrisese în limba germană: „Te-am iubit așa de mult și mă doare când mă gândesc că poate nu ne vom mai vedea”.

M-am cuprins regrete că i-am trimis în această acțiune

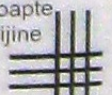
Pr. Ion Dumitrescu-Borșa

riscantă, dar puteam contramanda oricând, căci ne înțelesesem, numai deodată în același timp și loc, ceea ce era cam greu și apoi aveau de așteptat semnalul de la Berlin. Am rămas la Viena până la înapoierea lui Silaghi, care a cam întârziat, vizitând niște neamuri de ale soției lui din Budapesta. Totul decurgând în ordine, ne-am reîntors la Berlin. La Copenhaga cerusem lui Sturza [Mihail - n. red.] să-mi dea un pașaport românesc, cu care să pot călători în Europa. Satisfăcându-mi cererea, am putut să-l mai văd în două rânduri la Copenhaga, unde am luat contact și cu fiul lui, cu Ilie Vlad Sturza. A doua oară am vizitat Danemarca împreună cu inginerul Negoescu, pe care i l-am prezentat și lui Sturza ca fiind un bun prieten al nostru; îi mai cerusem ca fiul său, Ilie [Vlad Sturza] să ne servească de curier în legăturile cu Țara, la care mi-a răspuns că Ilie e legionar și ca atare este oricând la dispoziția noastră; în acest scop mi-a făcut o vizită în Berlin și am stabilit cu Ilie felul în care va fi chemat ca să primească misiuni din partea noastră, în legăturile cu Bucureștiul.

După aceea a urmat o perioadă de liniște. Negoescu a făcut o călătorie la Londra, de unde s-a înapoiat cu o mașină superbă. La propunerea lui, mai tot timpul de vară l-am însoțit în diferite excursii ca să vizităm Germania, Hamburg-Koln-Hanovra și mai cu seamă frumoasa și încântătoarea Vale a Rinului, apoi München, Innsbruck la poalele munților; în lipsa mea, SIMA mai primise ceva vizite în legătură cu Țara, pe un prieten al lui, contabil la I.A.R.-Brașov și altă dată pe soția acestuia, și nu mi-a comunicat ce dispoziție a mai dat. Avea secrete. Simțeam aceasta și eram îngrijorat să nu mai facă ceva prostii ca în trecut. De aceea l-am făcut atent.

Ca să-mi arate că nu are ascunzișuri, pe la începutul lui august m-a încunoștințat că a sosit la Berlin inginerul Nicolau, căruia îi încredințase comanda Corpului Răzleți și că aranjase ca să avem o întrevedere cu el, având de discutat probleme de mare importanță. A stabilit ca să fim noi trei la locuința lui Negoescu care ne-a pus la dispoziție camerele lui. O noapte întreagă am tot discutat cu Nicolau cum să ajute și să sprijine

acțiunea lui Miti Dumitrescu, dar numai în sensul în care eu luasem hotărârea cu ei.

Obosit de prea multă vorbărie, i-am lăsat singuri, având și anumite necesități fizice, ca la înapoiere să aud pe SIMA vorbind. Era cam surd de-o ureche și avea obiceiul să vorbească tare și, contrar deprinderii mele de a nu asculta pe la uși, de data aceasta m-am oprit ca să aud:

„Nu așa, domnule, părintele nu are simț politic. Apoi eu sunt în drept să ordon, Miti Dumitrescu să termine numai cu Armand Călinescu. Regele, înspăimântat, nu va mai îndrăzni la represalii.”

Am intrat și-am spus lui SIMA:

„Ce înseamnă asta? Una vorbim și aranjăm cu toții, ca tu, profitând de lipsa mea, să hotărăști altfel.”

Nicolau, uită-te la mine și ascultă bine ce-ți spun. Nu vă mai jucați cu viața legionarilor. Ai spus că l-ai văzut pe Miti și ai vorbit cu el. Ei bine, transmite-i să-și respecte jurământul făcut și să nu mai facă nimic, decât să aștepte.”

Am țipat, probabil, indignat de atitudinea lui SIMA, că acesta a tăcut, adăugând numai **„să fie așa cum a spus părintele”**, și, ca să nu-i mai influențeze, am rămas cu ei până la ziuă, când l-am condus la aeroport, așteptând până și-a luat zborul, urmând apoi o discuție foarte agitată cu Sima, la care supărări aveau să se mai alătore și altele.

Smultea a călcat jurământul. L-a părăsit pe Miti Dumitrescu și s-a reîntors la Berlin. Chemat de mine și întrebat de ce a făcut acest lucru, mi-a răspuns că el a avut alt ordin din partea **„comandantului”** - cum se intitulase Sima. **„Ce ordin ai avut? Te rog să-mi răspunzi.”** „Asta nu pot să spun. Este un secret.” Îmi venea să înnebunesc. (...)

La 1 septembrie Germania a declarat război Poloniei. Război-fulger, că din prima zi erau deja înaintați pe un teritoriu mare în Polonia, apoi trupe în Danemarca și pe coasta Norvegiei. Războiul început avea să schimbe situația politică în Europa.

SIMA se afla acum în Țară și aveam temeri cu Armand Călinescu.

L-am chemat pe Papanace și am discutat cu el grijile care mă frământau. Mi-a dat dreptate întru totul și am căzut de acord să trimitem câte o scrisoare explicativă atât lui Sima, cât și lui Miti Dumitrescu, că nu trebuie să mai întreprindă nici o acțiune, războiul va rezolva totul. Scrisorile urmau să aibă un conținut convingător pentru amândoi, arătând că orice gest făcut acum va aduna mari nenorociri.

Printr-o telegramă am chemat pe Ilie Vlad Sturza, căruia i-am încredințat scrisorile ca să le ducă în Țară, rugându-l, împreună cu Papanace, să facă tot ce stă în puterile lui, nu numai ca scrisorile să ajungă la destinație, dar să împiedice orice act de violență.

După plecarea lui Ilie tot mai aveam temeri în legătură cu Sima.

Biriș îmi mai comunicase că SIMA întocmise o listă cu toți capii legionari din închisori, pe care o dăduse lui Moruzov.

Apoi, pe mine și Papanace ne tot iscodise care mai sunt căpeteniile care ar mai putea conduce Legiunea.

Nu cumva acum să înmâneze un nou tabel lui Moruzov, cu care va pune la cale și asasinatul, mai ales că Moruzov căzuse în ura lui Călinescu. Speram totuși că Sima va asculta de sfatul lui Papanace, dacă nu de al meu, iar de Miti nu mă îndoiam că, primind scrisoarea, va da ascultare - și îl rugasem pe Sturza ca să i-o prezinte personal lui Miti, făcând tot posibilul. (...)

Ziarele anunțau cum a fost săvârșit asasinatul, dând numele lui Miti Dumitrescu și ale celorlalți care, predându-se, au fost duși

la locul unde săvârșiseră omorul și împușcați; au fost lăsați să fie văzuți de lume cu o inscripție pe o tabelă: „Așa se pedepesc trădătorii de Țară.” Dar nu numai atât: din ordin au fost împușcați 48 de fruntași legionari în închisori și lagăre și se publica și numele unora, apoi de fiecare județ, au fost executați în provincie câte 2-3 și chiar 4 legionari, numărul total ridicându-se la vreo 320.

„Nu am reușit să împiedic această mare nenorocire”, spuneam lui Biriș. **„Și când te gândești că eu l-am trimis pe Dumitrescu în țară. Iată ce a făcut, deși îi scrisesem să nu facă nimic. Se vede că Sima a pus mâna și pe scrisoarea lui. Nu mai spune nimănui nimic despre aceasta.”** „Lasă să răspundă acum Sima cu capul lui”, a căutat Biriș să mă consoleze. (...)

Din cele povestite de Biriș și cele petrecute acum, îmi făcea impresia că Garda de Fier era condusă de Moruzov prin SIMA, care, reușind să scape de Armand Călinescu, ajungea acum din nou în grațiile Palatului.

SIMA nu mai avea pretendenți la șefie, își atinsese scopul. Poate mă mai considera pe mine. Dar mie nici prin gând nu-mi trecea.

***

[DESPRE NOII LEGIONARI REVOLUȚIONARI AI LUI SIMA]

Erau mai toți din Banat. Niște tineri îmbrăcați prost și lipsiți de orice manieră. Singurul dintre ei era Octavian Roșu, avocat și fost șef al județului Caraș, care făcea figură de intelectual...

Directorul îi privea de jos în sus cu oarecare indispoziție și pe mine mă cuprinsese rușinea. Era și Ciorogaru cu mine. Am întrebat pe SIMA ce este cu ciurucurile acestea; a răspuns că sunt oameni de încredere și i-a luat să-i scape de prigoană. Între ei se aflau doi mai apropiați lui Sima: Borobaru, fost notar pe undeva în Banat, și Ion Boian, o figură bănuitoare. Ciorogaru nu a avut răbdare ca să-i spună lui Sima: **„Îți dai seama ce impresie fac nemților, aștia pe care i-ai adus? Cum de ai adus asemenea elemente?”**

Erau frizeri, cismari, și diferite alte meserii, și acestea neisprăvite, alții derbedei fără ocupație între vârsta de 18-22 de ani. Li s-au dat acte și am plecat cu Ciorogaru scârbiți.

Seara a venit SIMA la mine spunându-mi:

„Ei, acum crezi că am fost în Țară?” Era vesel și râdea, râdea întruna.

„Cred sigur că ai fost în Țară fiindcă ai omorât pe toți legionarii de valoare. Ai distrus Mișcarea Legionară. Iar acum ai adus cu tine o ceată de derbedei, care să-ți facă galerie și să-ți spună „Comandantul”. Ai ajuns șeful unei cete de borfași. Eu de-acum înainte nu mai am nici o legătură cu tine. Am rupt-o definitiv, căci ai lucrat numai de capul tău.”

(I. Dumitrescu-Borșa - "Cal troian intra muros")

EPILOG

- peste un an:

Cei care au favorizat acțiunea criminală a lui Sima au fost recompensați: Ilie Smultea a fost numit de Sima șeful *Frățiilor de Cruce* pe țară, iar Ilie Vlad Sturza - prefectul jud. Iași (acum face parte din conducerea simistă).

Cei care s-au opus atentatului, Const. Papanace și Ion Dumitrescu-Borșa, au fost denigrați cumplit, iar Dumitrescu-Borșa, comandant legionar al Bunei Vestiri, a fost exclus din Legiune, pe punctul de a fi asasinat, doar pentru că ... venise la sediul legionar însoțit de tatăl Căpitanului! (Sima se temea să nu-i ia locul)

-- peste 15 ani:

Sima a fost exclus din Mișcare de către Congresul legionar de la Erding (pentru abateri grave de la linia Mișcării).

COMANDANTUL LEGIONAR CONST. PAPANACE:

Așa se explică de ce echipa lui Miti Dumitrescu, care renunțase la acțiunea proiectată pentru 20 iulie, cu ocazia anualului parastas pentru Regina Maria, fiindcă atunci participa numai Regele Carol, adică unul din asasinii Căpitanului, de data aceasta acceptase să atenteze pentru eliminarea lui Călinescu, adică cel mai puțin important din cuplul asasin.

În fapt iată cum s-au petrecut lucrurile:

La 6 iunie 1939 Miti Dumitrescu și Ilie Smultea se întorc din Germania în țară, conduși până la frontiera româno-ungară de Victor Silaghi.

La 15 august același an, adică după ce s-a constatat că nu s-a putut face nimic la 20 iulie, **HORIA SIMA pleacă din Germania spre țară**, pe ruta Jugoslavia. Cu legăturile pe care le avea, el fiind însărcinat, cum am văzut, de Comandament, cu păstrarea acestor legături, **la contact cu Miti Dumitrescu și-l convinge să renunțe la planul inițial de a lichida dintr-o dată (simultan) cuplul asasin Carol - Călinescu.**

Argumentul nou pentru **schimbarea primei dispoziții** a fost „proiectata lovitură de stat” de care am amintit mai sus, reală sau invocată de circumstanță. Faptul apare și mai suspect

când este fixat ca obiectiv Armand Călinescu, adică un obiectiv secundar în loc de cel principal, care era Carol al II-lea.

În felul acesta s-a oferit acestui scelerat prilejul sa masacreze, ca represalii, elita legionară pe care o avea ca zălog în lagărele de concentrare, precum și alte sute de luptători verificați în județele țării, în total 252 de camarazi.

După acel masacru, survenit pe când Horia Sima se afla la București, acesta pleacă din țară, trecând frontiera în Jugoslavia la 26 oct. și, după o lună și ceva (la 26 nov.), trece granița din Jugoslavia în Germania cu un grup de legionari.

Deși asiduu căutat de întregul aparat polițienesc mobilizat, el călătorește de la București până la frontiera jugoslavă în

tren, uneori, cum am văzut mai înainte că scrie, stând față în față cu cei care îl căutau pe omul „fioros” care avea însă în realitate o față blajină!

Așadar:

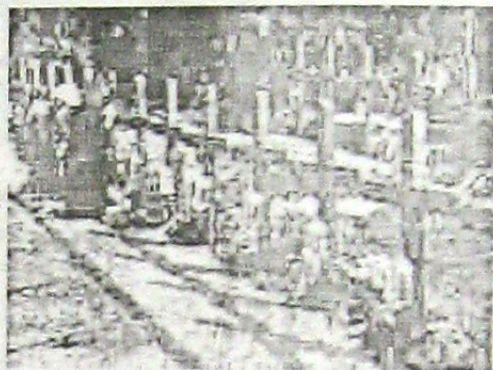
(...) Prin inducerea în eroare a lui Miti Dumitrescu de a se mărgini numai la eliminarea lui Călinescu, eliminare care, anunțată la radio, ar fi avut sensul de semnal al „proiectatei revoluții”, a oferit regelui asasin prilejul să masacreze fruntașii legionari în frunte cu ing. Gheorghe Clime, aflați în închisori și laqăre de concentrare.

(Const. Papanace - „Cazul Horia Sima și Mișcarea Legionară”)

Răpăitul mitralierelor în noaptea caldă și senină de septembrie, rupând firul vieții a sute de tineri care au suit „*catapetesme pentru veac*” neamului românesc, încă mai răsună prin vreme.

Erau tineri, plini de viață, „*cu braț călit de fier și sufletul de crin*”, un „*iureș neînfrânat de primăvară*”, dar au luptat și s-au jertfit pentru „*o Românie ca soarele de pe cer*”....

MASACRUL DIN NOAPTEA DE 21/22 SEPTEMBRIE 1939

LEGIONARI ASASINAȚI ÎN BUCUREȘTI, PE PODUL ELEFTERIE

1. Dumitrescu Miti (student la Drept, 20 de ani),
2. Ionescu Ion (student),
3. Isaia Ovidiu (fotograf),
4. Moldoveanu Ion (student),
5. Paraschivescu Gheorghe (student),

6. Popescu Cezar (student),
7. Stănculescu Marin (mecanic),
8. Popescu Traian (student),
9. Vasiliu Ion (desenator).

Tot în București, dar la Crematoriu, Victor Dragomirescu (inginer, comandant legionar, șeful Corpului Studențesc Legionar), fără nici o legătură cu echipa lui Miti Dumitrescu, a fost *ars de viu!*

LEGIONARI ASASINAȚI LA ÎNCHISOAREA RÂMNICU SĂRAT

1. Clime Gheorghe (inginer silvic, licențiat în Drept, comandant legionar al Bunei Vestiri, șeful Partidului „*Totul Pentru Țară*”)

2. Cantacuzino Alecu (dr. avocat, comandant legionar al Bunei Vestiri, șeful Corpului Moța - Marin)

3. Totu Nicolae (avocat, comandant legionar al Bunei Vestiri)

4. Tell Alexandru Cristian (avocat, comandant legionar, șeful legionar al jud. Romanați)

5. Furdul Gheorghe (doctor în teologie, comandant legionar, președinte al studențimii române pe țară în 1935-1936)

6. Dobre Bănică (economist, comandant legionar al Bunei Vestiri)

Ing. Gh. Clime, șeful Mișcării după moartea Căpitanului

7. Polihroniade Mihail (avocat, ziarist, comandant legionar, fostul șef legionar al garnizoanei București)

8. Craja Paul (medic, comandant legionar-ajutor, șeful studenților legionari de la Medicină)

9. Simulescu Sima (profesor, comandant legionar, șeful legionar al sect. III București)

10. Apostolescu Gheorghe (comerciant, comandant legionar)

11. Istrate Gheorghe (economist, comandant legionar, șeful Frăției de Cruce pe țară)

12. Banea Ion (avocat, medic, comandant legionar, șeful legionar al regiunii Ardeal)

13. Serafim Aurel (inginer, comandant legionar, șeful legionar al sect. II București).

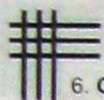
LEGIONARI ASASINAȚI LA SPITALUL MILITAR BRAȘOV

1. Cotigă Traian (avocat, comandant legionar, președinte al studențimii române pe țară în 1934-1935)
2. Ionică Eugen (inginer, asistent universitar, comandant legionar, șeful asociației „*Prietenii Legiunii*”)
3. Șiancu Emil (ofițer invalid din primul război mondial, avocat, comandant legionar, șeful legionar al jud. Cluj)
4. Pihu Grigore (economist, comandant legionar, șeful legionar al jud. Durostor - Cadriater)
5. Șuşman Iuliu (funcționar, șeful Corpului Muncitoresc Legionar București)
6. Herghelegiu Ion (avocat, comandant legionar-ajutor, șeful legionar al jud. Neamț)
7. Proca Gheorghe (funcționar, comandant legionar-ajutor).

LEGIONARI ASASINAȚI ÎN LAGĂRUL DE CONCENTRARE MIERCUREA CIUC

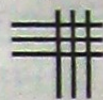
1. Bene Constantin (funcționar CFR, șef Frăție Cruce Caransebeș)
2. Biriș Ovidiu Gh. (avocat)
3. Borzea Titus (student)

4. **Buhal Vasile** (student, comandant legionar-ajutor)
5. **Cioflec Marius** (student)
6. **Comjic Ștefan** (funcționar, șef Corp Muncit. Legionar Oradea)
7. **Coman Constantin Cozmin** (student, instructor legionar)
8. **Constantin Gheorghe** (stud., șef Centru Stud. Timișoara)
9. **Constantinescu Dumitru** (medic)
10. **Corbeanu Vasile** (student, instructor legionar)
11. **Dobrin Liviu** (medic)
12. **Dorca Afilon** (teolog, instructor legionar)
13. **Dugaru Dumitru** (subinginer)
14. **Enescu Ioan** (funcționar)
15. **Felecan Vasile** (meseriaș)
16. **Filipov Vasile** (licențiat)
17. **Gărcineanu Florin** (ofițer)
18. **Grama Iosif** (student)
19. **Iordache Nicoară** (asist. universitar, comandant legionar)
20. **Macoveschi Ion** (desenator)
21. **Micu Augustin** (inginer, asistent universitar)
22. **Mincă Ilie** (elev la Școala Militară)
23. **Miter Ion** (student)
24. **Noaghea Virgil** (student)

25. **Nuțiu Aurel** (student)
26. **Pavelescu Gheorghe** (avocat)
27. **Popa Tiberiu** (student)
28. **Popescu Marin** (student)
29. **Popescu Barbu Anton** (funcționar)
30. **Prodea Nicolae** (muncitor)
31. **Rădulescu Virgil** (ziarist, comandant-ajutor)
32. **Raicu Constantin** (licențiat)
33. **Stamate Constantin Eugen** (medic)
34. **Stegărescu Constantin** (economist)
35. **Strugaru Nicolae** (avocat, comandant-ajutor)
36. **Susai Vasile** (licențiat)
37. **Teodorescu Gheorghe** (sculptor)
38. **Tiponut Gheorghe** (elev, șef Frăție Cruce Bihor)
39. **Todan Coriolan** (student)
40. **Ungureanu Corneliu** (licențiat în Litere)
41. **Ursu Ion** (student)
42. **Vasilii Ion Galus** (locotenent)
43. **Vilmos Adam** (muncitor)
44. **Zanche Petre** (ziarist)

LEGIONARI ASASINAȚI ÎN LAGĂRUL DE CONCENTRARE VASLUI

1. **Antoniu Ion Pâsu** (avocat, comand. legionar-ajutor)
2. **Belgea Ion** (avocat, comandant legionar, șef Corp "Răzleți")
3. **Boboc Constantin** (student)
4. **Borzea Virgil** (student)
5. **Bujgoli Spiru** (student, comandant legionar)
6. **Busuioc Ion C-tin** (inginer agronom)
7. **Calapăr Mihai** (student teolog)
8. **Cărdu Valeriu** (ziarist și poet)
9. **Clime Traian** (funcționar)
10. **Comănescu Nicolae** (student)
11. **Danielescu Zosim** (licențiat)
12. **Dobre Ion Radu** (muncitor STB)
13. **Dorin Constantin** (student)
14. **Gărcineanu Victor Puiu** (avocat, comand. legionar)
15. **Goga Mircea** (student)
16. **Maicari Nicolae** (locotenent)

17. **Moraru Alex. Bubi** (student, instructor legionar)
18. **Motoc Mircea** (student)
19. **Nicolicescu Gheorghe** (inginer, instructor legionar)
20. **Popescu Spiru** (student, comandant legionar-ajutor)
21. **Popescu Vasile** (licențiat)
22. **Recman Gogu** (student)
23. **Roșianu Petre** (inginer, director la Nitrogen-București)
24. **Spănu Iordache** (licențiat, comandant legionar)
25. **Stahu Teodor** (av., comand. legionar, șef jud. Maramureș)
26. **Șola Stavri** (student)
27. **Șupilă Polisperhon** (student)
28. **Teohari Mircea** (student)
29. **Tucan Boris** (student, instructor legionar)
30. **Tudose Teodor** (avocat, comandant legionar, șeful jud. Iași)
31. **Volocaru Gheorghe** (funcționar)
32. **Zus Radu** (student)

Vreme de două zile trupurile lor neînsuflețite au fost expuse în piețe. Dascălii primeau ordin să aducă pe rând școlile de copii ca să privească pe acești tineri transformați într-un morman de cadavre. Tinerelor vlăstare li se făcea rău văzând acest spectacol. Astfel voiau autoritățile să imprime teroarea!

După două zile abia, cadavrele au fost îngropate în ... cimitirul de animale!

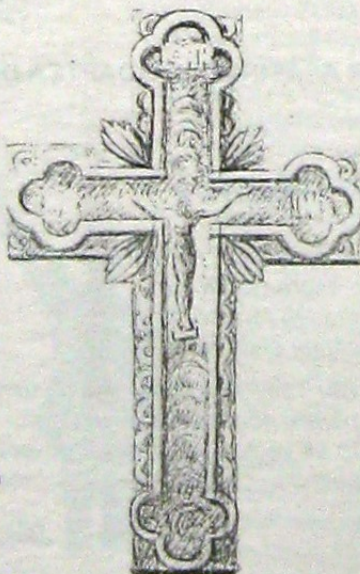
LEGIONARI ASASINAȚI PE TOT CUPRINSUL ȚĂRII ÎN NOAPTEA DE 21/22 SEPTEMBRIE 1939

Poliția și unitățile de jandarmenie din toate județele au primit, în aceeași noapte, ordinul să omoare imediat, în locuri publice, câte trei legionari.

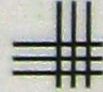
Ordinul preciza că, *în lipsa celor indicați pe listă, vor fi omorâți oricare alții, pentru a completa numărul*, ceea ce s-a și produs în câteva județe.

Au fost uciși în masacrul din noaptea de 21/22 sept. 1939 chiar și preoți, și elevi!

- 1) **Arad:** Măduță Ioan (avocat, comandant legionar-ajutor)
Bulboacă Ilie (șef legionar de plasă)
Jucan Ilie (agricultor)
- 2) **Argeș:** Pielmuș Ioan (ofițer)
Olteanu Vasile
Amzăr Traian (țăran)
- 3) **Bacău:** Condopol Mircea
Mandaste Alexe
Antonovici Constantin (student)
- 4) **Bălți** (Basarabia): Condratiuc Alexe
Ursache Victor
Gherman Ioan
- 5) **Bihor:** Cozma Lazăr
Jude Dumitru
- 6) **Botoșani:** Iftimuță Vasile
Grigoriu Mihail
Mancoș Gheorghe
- 7) **Brăila:** Babăță Ion Teodor (șef Corp Muncit. Legionar Brăila)
Udrea Ion
- 8) **Brașov:** Faur Ioan (profesor)
Bordeianu Ion (ing., cdt. legionar)

- Lehaciu Nicolici Nicolae
Papacioc Radu
- 9) **Buzău:** Voinea Constantin
- 10) **Caliacra:** Caranica Petre (student)
Popescu Hristu (țăran)
Cavachi Dumitru (student)
- 11) **Câmpulung:** Irimiciuc Valerian (cojocar)
Țăranu Traian
Cozan Luchian
- 12) **Caraș:** Borzac Lazăr (muncitor)
Băleanu Ion (funcționar)
Cerbu Iancu
- 13) **Cernăuți:** Pisarciuc Silvestru
Regwald Francisc
Molotiu Ioan
- 14) **Cetatea Albă:** Vlădău Ioan
Păucă V. Dumitru (revizor școlar)
Cuzoglu Damian
- 15) **Ciuc:** Duma Iosif (profesor, comandant legionar)
Caranica Ioan (student)
Mirea Ilie

- 16) Cluj: Cuibuș Petre
Eremia Nicolae
- 17) Constanța: Chivu Ion (preot, șeful jud.)
Chiriază Constantin (funcțion.)
Mocanu Ion Stoica (preot)
Secăreanu Ion (preot)
- 18) Covurlui (Basarabia): Popa Costăchel
Croitoru Tudor
Potolea Spiru (ofițer

invalid război)

- 19) Dâmbovița: Nițescu Petre
Lungu Ion (învățător)
Gălmeanu Ion (student)
- 20) Dolj: Hozarlescu Ilie
Poenaru Ilie
Ștefănașe Ioan
- 21) Dorohoi: Surugiu Gheorghe
Barbu Gheorghe
Honceru Ion
- 22) Durostor: Nastu Cola (țăran, instructor legionar, primar sat)
Mângânița Costică (țăran)
Memu Nișa (țăran, instructor legionar)
- 23) Fălciu: Codreanu Zelea Ion (inginer, fratele Căpitanului)
Nicolae Emil
Croitoru Vasile
- 24) Gorj: Șerban Constantin
Munteanu Gheorghe (căpitan)
Motomancea Grigore (preot)
- 25) Hotin: Dobuleac Vasile
Dubovinschi Teodor
Soroceanu Dumitru Iacob
- 26) Hunedoara: Popă Petre (muncitor, instructor legionar)
Cornea Gheorghe
Sârbu Nicolae
- 27) Ialomița: Manolescu Ioan Gheorghe
Constantinescu Costel
Badea Traian
- 28) Iași: Dănilă Nicolae (licențiat)
Miron Leonid (preot, instructor legionar)
Bagdad Elena (licențiată matem., curiera Căpitanului)
- 29) Lăpușna: Diaconescu Vasile (colonel invalid de război, senator legionar)
Florescu Sergiu (ziarist, comandant legionar, șeful regiunii Basarabia)
Palamarciuc Ion
- 30) Maramureș: Butnaru Ioan
Chiraliță Dumitru
Beldioan Mircea (student)
- 31) Mehedinți: Gheorghiu Victor (șeful garnizoanei legionare Tr. Severin)
Geacu Hristu Petre
Gheorgheviți Nicolae
- 32) Mureș: Rusu Iacob
Palotaș Francisc
Pădureanu Nicolae
- 33) Muscel: Nerasan Ioan (avocat)
Stancu Ioan

- 34) Năsăud: Tonea Simion
Girigan Cornel
Tolan Alexandru
- 35) Neamț: Malinici Nicolae
Avădanei Vasile
Vasile Puiu
- 36) Olt: Găman Florian (elev)
Mânzu Dumitru (student)
Preda Gheorghe
- 37) Orhei (Basarabia): Zalupcescu Grigore
Mocanu Andrei
Răileanu Naum
- 38) Prahova: Cojocaru Alexandru (comand. legionar-ajutor)
Filip Dumitru

- 39) Putna: State Vasile
Voinea Nicolae
Marin Petre
- 40) Roman: Creangă Vasile (elev)
- 41) Romanși: Nicolescu Gheorghe
Oprovici Horia
- 42) Sălaj: Burcaș Augustin (avocat)
- 43) Satu Mare: Bozântan Victor
- 44) Severin-Lugoj: Gălescu Nicolae (curelar)
Ghindă Gheorghe (muncitor)
Sârbu Damaschin
Matici V. Marin (croitor)
- 45) Sorocea (Basarabia): Levizchi Ștefan (elev)
Știucă Boris
Cridivoi Azare
- 46) Suceava: Răuț Ioan
Gemeniuc Ioan
Jitaru Spiridon (student)
- 47) Târnava Mică: Bărză Gheorghe
Pruș Ioan
Codrea Nicolae
- 48) Tecuci: Căsăneanu Gheorghe
Teodorescu Spirache
Baciu Vasile (student, instructor legionar)
- 49) Teleorman: Abajiu Dumitru (comerc., șef legion. de plasă)
Cristea Aristotel
Toader Dumitru (comerciant)
- 50) Tighina (Basarabia): Heidenrecz Vladimir
Căldare Constantin
Caragancev Ion
- 51) Timiș Torontal: Udrea Toader (croitor)
Dragomir Gheorghe (șofer)
Cocora Alexandru
- 52) Trei Scaune: Lascăr Gheorghe (inginer)
Vrânceanu Gheorghe
Caranica Enache (licențiat)
- 53) Turda: Cucerzan Constantin
Nichita Augustin (măcelar, comand. legionar-ajut.)
Tcaciuc Toceanu Ghiță (student)
- 54) Vâlcea: Nicolaescu Aurel (preot)
Diaconescu Dumitru (preot)
Vasilescu Nicolae (tâmplar)

TOTALUL LEGIONARILOR ASASINAȚI ÎN NOAPTEA DE 21/22 SEPT. 1939: 257

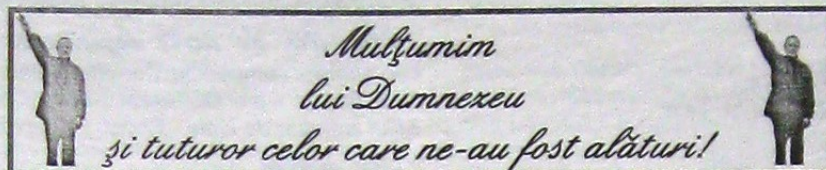
Nemurire

Curând noi nu vom fi decât năluci
sau nici atât, în aspra-ne tăcere,
tăpșane cu morminte fără cruci,
risipă-n lut de sânge și de fiere.

Dar vom urca spre inimi ca un fum
pentru nepoții miruiți cu pace,
în alt velleat, când rănile de-acum
peceți în cartea țării se vor face.

Andrei Ciurunga

**SUMARUL REVISTEI
ÎNTR-UN AN DE EXISTENȚĂ**

Editoriale:

De ce "Cuvântul legionar";
Noi;
29-30 nov. 1938 - noapte fatidică;
Mulți chemați;
Generația deșertului;
Dușmanii Mișcării Legionare;
Scrisoarea I;
Argumente revoltătoare;
Scrisoarea II;
Întrebări de viață și de moarte;
Scrisoare către cei ce vin;
Mișcarea Legionară ca ofrandă.

Problemele tineretului / Ideologie:

Străbunii și-au pus speranțele în voi;
Țiganii să fie de vină?;
De strajă sufletului;
Garda moare, dar nu se predă;
Ce vrem noi;
Manifest;
De ce cultul "lui Cornel";
Sufletul unui neam;
Preoții și politica;
Drepturile omului și anticreștinismul;
Evreii, țiganii și legionarii;
Cazul I. Gh. Duca, Cazul Stelescu;
O diversiune;
Cuibul;
Ecouri de la 24 iunie;
Un partid legionar.

Atitudini:

Legionarismul - interzis de legislația actuală?;
Unire, unire, dar în jurul cui?;
Preinșii democrați;
Patul lui Procust;
Desacralizarea lui Moș Crăciun;
Observații asupra școlii românești;
21 - 23 ianuarie 1941;
"Rațiunile politice și cruciada copiilor";
De la statul național la satul mondial;
Invitația la trădare;
Idioții;
Cruce și spadă;
Dincolo de moarte;
Veninul poate deveni antidot;
Apel la românism;
Ascunsul după deget;
Recviem pentru 23 august.

Reportaje / Interviu:

Istoria trăită;
Preot Ilie Imbrescu;
Programul de guvernare al Mișcării Legionare;
Biserica Sf. Ilie Gorgani;
Tâncăbești 2003;
Globalizarea și troița zdrobită;
"Ordin de la Horia Sima";

Mărturie - asasinarea prof. V. Cristescu;
Interviu cu dl. Emilian Dumitrescu-Borșa;
O membră a Cetățuilor se destăinuie;
Conspirațiile împotriva lui Mihail Eminescu;
Interviu cu dl. Flor Strejnicu;
Târgoviște, Mănăstirea Dealu și liceul militar;
Cuibul "Radu Gyr" din Galați;
Un frate de Cruce.

Actualitate:

Între genocid și holocaust;
Noua Constituție a României;
"Noi nu vindem țara!" - o dăm ca proștii;
Conflictul dintre Rusia și America se mută pe Nistru;
Nicador Zelea Codreanu la TV Național;
Revista presei din Bucovina de Nord;
Societatea culturală "Bucovina";
Presă românească în Bucovina de Nord;
Ștefan cel Mare și Sfânt între Vladimir și noi;
Monumentele istorice - din nou în pericol;
Părerii despre NATO;
"Mișcarea Legionară și evreii" - o carte de atitudine;
"Anunț publicitar";
Opinii despre stoparea genocidului poporului român.

Istorie:

Basarabia (trecut și prezent);
Bucovina;
Dobrogea;
Insula Șerpilor;
Românii din Balcani;
Tribunalul Internațional de la Nürnberg;
Antonio de Oliveira Salazar;
6 zile din istoria Bucovinei;
Pierderea Basarabiei;
Naționalismul spaniol (Falanga și gen. Franco).

Calendar legionar:

Elita legionară masacrată în sept. 1939;
Corneliu Zelea Codreanu;
Doi cruciați moderni: Ion Moța și Vasile Marin;
Ionel Zeana;
Taberele legionare de muncă;
Nicoleta Nicolescu;
Victor Dragomirescu.

Personalități de dreapta:

Mircea Eliade;
Emil Cioran;
Nae Ionescu;
Radu Gyr;
Duliu Sfințescu;
Traian Brăileanu;
Fondatorii Legiunii.

Stilul legionar de luptă - serial

Diverse:

Mafalda din str. Plantelor;
Monumente istorice pe tabula rasa;
Adevărul în cazul Horia Sima;

Sinuciderea unei națiuni;
Toleranță;
Bilanț 2003;

E vremea colindelor;
Paria;
Cuibul "Nicadorii" din Albania;
Un camarad de excepție: Const. Teja;
Mărțișoare din partea redacției;
Anul 2004 - anul "Ștefan cel Mare";
Strungăreața veninoasă;
Cântecul;
Statul, reprezentantul (fără de)legii în stat;
De ce m-am despărțit de Horia Sima și de simism;
Pagini de vacanță: Străzile copilăriei mele - serial; Pagini
uitate: Regina Maria, Principesa Ileana; Fenomenul Balcic în

pictură;

Poezii (Radu Gyr, Aron Cotruș, Andrei Ciurunga,
Ionel Zeana, Vasile Tărățeanu, Adrian Simionescu).

*Apariție de carte legionară: Doctrina Mișcării
Legionare - compendiu Corneliu Zelea Codreanu; Cal troian
intra muros - Ion Dumitrescu-Borșa; Memorii - Viorel Trifa;
Stilul legionar de luptă - Const. Papanace.*

Mic glosar

Semnificația marilor sărbători creștine

Hronic legionar

Concurs

Poșta redacției.

***

PĂRERI DESPRE REVISTA NOASTRĂ

FLORA CRĂCEA (profesoară, licențiată a Facultății de Litere, soția teologului Nicu Crăcea, comandant legionar, închis
16 ani în timpul regimului comunist):

Primirea numerelor din "Cuvântul legionar" (pentru
care vă mulțumesc) a avut asupra mea efectul unei
minuni, a unei învieri.

M-am încredințat, citindu-le din scoarță în scoarță, că
acest popor martirizat al nostru a născut și va naște în veci
pui de leu!

N-am fost legionară, doar soție de legionar. Dar de atunci
am trăit ca legionară. Să apăr altarul uriașilor legionari, al
dacilor înviați, ca să lăsăm neștirbită moștenire generațiilor
ce vin după noi, a devenit o sfântă datorie pentru mine, a dat
sens vieții mele.

Citind, recitind ziarul vostru am trăit emoții mari,
descoperind că generația tinerilor de azi a preluat
idealurile, suflul, stilul celor "de ieri".

În acest secol al pragmatismului, al indiferenței, al
cinismului, al globalismului, e într-adevăr o minune că mai
sunt tineri care au înțeles ce a însemnat Mișcarea Legionară!
**Toți colaboratorii sunteți pătrunși de spiritul legionar!
Sunteți minunați. Într-adevăr, Mișcarea Legionară n-a
pierit: trăiește.**

Trăiască Legiunea și Căpitanul!

***

NELU RUSU (jurist, instructor legionar, combatant în al doilea război mondial, 16 ani de închisoare sub comuniști, șeful
Senatului Legionar):

Simt nevoia să exprim câteva modeste gânduri despre
revista Mișcării Legionare la împlinirea unui an de apariție
neîntreruptă.

Citesc lunar trei reviste la care sunt abonat: "Cuvântul
legionar", "Permanențe" și "Puncte cardinale".

"Cuvântul legionar" - bucuria inimii mele;
"Permanențe" - amărăciunea inimii mele;
"Puncte cardinale" - bucuria minții mele.

Privesc frontispiciul celor trei reviste și văd drumul pe care
merge fiecare: sunt ca trei linii paralele pe care oricât le-ai
prelungi nu se vor întâlni niciodată, decât poate în infinit.

Nu se pot face comparații între ele.

Revista "Cuvântul legionar" este cu totul un caz
particular, un miracol.

Urez, din toată inima, revistei noastre, "La mulți ani!"

***

VIOREL TĂNASE (economist, sportiv, instructor legionar din SIBIU, combatant în al doilea război mondial, 16 ani
închisoare sub comuniști, decanul de vârstă al legionarilor):

După 1989 au apărut câteva reviste legionare care m-au
dezamăgit, așa că nu le-am mai citit ulterior pentru că
proslăveau pe "succesorul" Căpitanului, pe impostorul Horia
Sima care, prin acțiunile sale criminale și
iresponsabile, a reușit să decapiteze Mișcarea
Legionară. Este cazul fostei reviste "Gazeta de Vest"
și al actualelor "Permanențe" și "Obiectiv legionar".

Iată însă că în urmă exact cu un an a apărut
periodicul lunar "Cuvântul legionar" care m-a captat
de la început și pe care l-am citit cu
multă satisfacție și îl aștept mereu cu
nerăbdare întrucât este exact pe linia
creată de Căpitan.

Este bine scris, cu tematică foarte
diversificată, abordată curajos și
obiectiv, satisfăcând plenar nu numai
pe simpatizanții Mișcării Legionare,
dar și pe cei care vor să afle despre
acest curent generos creat în perioada
interbelică.

Nu fac complimente "gratuite": se știe

că lunar cumpăr 20 de exemplare pe care le distribuie gratuit
cunoștințelor și în special tinerilor sibieni studenți,
că am făcut abonament nu numai pentru mine, ci
și pentru fiul și pentru fratele meu.

Numele lui Nicador Zelea Codreanu, al
Nicolettei Codrin, al lui Emilian Ghika, al
lui Radu Constantin sunt deja îndrăgite și
le admir, în egală măsură, calitatea
remarcabilă a articolelor și eforturile pe care
le depun.

Cuvinte critice nu prea am; poate doar
calitatea imprimării revistei și ceva greșeli
de dactilo, dar sunt conștient că asta costă și
bani nu sunt.

În pragul celui de-al doilea an de
apariție urez revistei cu adevărat
legionare viață lungă, succes și să-și
sporească substanțial tirajul pentru că
masele de cititori de toate vârstele și
profesiile vor ieși câștigate din citirea
acestei reviste românești, creștine.

***

ȘERBAN MILCOVEANU (medic, șeful pe țară al studenților în perioada 1937 - 1940, decorat în al doilea război mondial cu ordinele "Coroana României" și "Virtutea Militară", autor al numeroase cărți: *Învierea* - 4 vol., *Războiul dintre stat și națiune* - 3 vol., *Testamente politice*, *Cum am cunoscut Mișcarea Legionară*, *Comeliu Zelea Codreanu altceva decât Horia Sima* - 2 vol., *Prof. Nae Ionescu*, *Atentatul de la 21 septembrie* și multe altele):

Viitorul există în măsura în care îl meriți și îi ești autor.

Viitorul nu se primește, între altele pentru că nu poate fi nici dăruit și nici transmis.

Viitorul se construiește cu multe condiții de inteligență și, la nevoie, se cucerește cu arme bogate în curaj.

Sunt de partea revistei "*Cuvântul legionar*" pentru întreita ei misiune: de a clarifica adevărul din trecut, de a lumina prezentul cu adevărul și de a face din adevăr unealtă de construcție, la nevoie, armă de luptă.

Sunt perfect de acord cu tot ce se scrie în ea.

***

NICOLAE COTERBIC (jurist, vechi legionar din vremea Căpitanului):

Întotdeauna aștept cu nerăbdare primirea "*Cuvântului legionar*". Sunt impresionat atât de ținuta și de cuprinsul revistei, cât și de articolele evocatoare ale Mișcării Legionare și de prezentarea eroilor și martirilor noștri.

La fel de impresionat sunt încă și de ultima carte editată de "*Acțiunea Română*", "*Doctrina Mișcării*"

Legionare - restituiri istorice" (compendiu Corneliu Zelea Codreanu), volum de mare valoare, o carte pe care mulți ar trebui să o citească, în special tineretul.

Vă mulțumesc pentru tot ceea ce faceți ca români și ca legionari! Bravo, camarazi! Să vă ajute Dumnezeu!

***

JEAN BUKIU (frate de Cruce și apoi legionar, închis în timpul regimului gen. Antonescu și în timpul regimului comunist, acum stabilit în SUA - Chicago):

Am citit cu surprindere, plăcere, interes și emoție articolele voastre din primul număr al "*Cuvântului legionar*". A fost o revelație nobila voastră muncă plină de dragoste, dăruire, credință, talent, căreia v-ați dedicat. Am îndrăznit să spunem: "*A reînviat Legiunea!*"

Apoi au urmat celelalte numere și gazeta a trecut din mână în mână la toți prietenii noștri, plus cunoștințele. Au stârnit un interes deosebit pentru toți - nu numai din

Chicago, ci și din California și Canada. Toți vă mulțumesc și vă felicită. A trebuit să facem și copii la xerox.

Mi-a plăcut enorm că publicați articole despre Basarabia și Bucovina, inclusiv actualitatea Bucovinei, poezii, și articole de istorie.

Sunt îngrijorat de riscul pe care vi l-ați asumat conștient într-o societate dușmănoasă, dar parafrazez: "Vă spun că dacă vor tăcea aceștia, pietrele vor striga!"

***

FLORIAN BUKIU (pilot comandor, combatant în al doilea război mondial, decorat cu Virtutea Aeronautică; CHICAGO):

Felicitări! Aveți talent cu carul, aveți dragoste pentru tot ce faceți - se simte asta din fiecare rând - și de aceea tot ce publicați este de mare valoare, mai ales pentru noua generație, a actualului tineret care sper să renască pe această linie trasată de voi din învățăturile Sf. Bibliei și din

învățăturile Căpitanului.

Printre multele învățăminte din "*Cuvântul legionar*" aș dori să vă felicit în mod special pentru modul pozitiv de prezentare a luptei, pentru consecvența, responsabilitatea și fermitatea voastră.

***

VIOREL PATRICHI (cunoscut jurnalist bucureștean: "România liberă", "Gardianul" etc.):

Mă bucur că a apărut o nouă publicație de dreapta în România. Așa cum nu aș fi contra să apară publicații de stânga în țara noastră. Manifest această deschidere fiindcă nu suport interdicțiile de nici un fel. Sigur, în limitele moralității tradiționale.

Publicația supervizată de Nicador Zelea Codreanu, deși încă timidă prin posibilități, este sobră și sper să rămână onestă.

Nu are nevoie de culorile ziarelor de gang, clientelare, frumos aliniate, de care nu ducem lipsă.

Este bine că încearcă o clarificare istorică pentru o perioadă tragică și nebuloasă. Este instructiv să avem mituri

și să credem în ele. Cred însă că o publicație capătă mai multă viață dacă se raportează fără menajamente la prezent, la problemele oamenilor, la dramele lor (mai puțin la pseudo-elitele timpului).

Pentru a trăi, o publicație are de ales - să meargă cu mărimile clipei pentru contracte de publicitate sau să coboare printre oameni. Această revistă are o singură cale: cea de-a doua, care este și cea mai spinoasă. Altfel, intră în corul vânătorilor de reclamă.

Avem nevoie de naționaliști! Pentru o Românie ca soarele de pe Cer!

***

SILVIU VASILACHE (cunoscut jurnalist din GALAȚI, redactor la Express TV, președintele "Asociației Jurnaliștilor"):

Fac parte din generația de tineri căreia înainte de 1989 i se refuza aflarea adevărului despre istoria recentă a României.

Dupa așa zisa Revoluție aparțin generației mature care este ținută departe de adevărurile esențiale ce ar duce la ieșirea din criza perpetuă a clasei politice românești. S-ar putea spune că chiar clasa politică își impune doar cultura nefastă a crizelor, al căror scop final este blocarea accesului la adevărurile ce zidesc caractere.

Sufocată de chinurile zilnice ale tranziției, de undeva spre nicăieri, o altă generație, tânără, pare preocupată de aflarea detaliilor ascunse în sloganul "*Totul Pentru Țară*" sau în mobilizatorul îndemn "*o țară ca soarele de pe cer*".

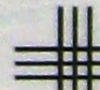
Dacă aceste simple îndemnuri și idei au devenit valorile spirituale ale acestei generații a mileniului III, ce nu-și permite doar contemplarea și pasivitatea, meritul aparține într-o foarte mare măsură publicației "*Cuvântul legionar*", a tineretului român naționalist ortodox.

Un an de la apariția aceasta remarcabilă, într-o etapă a jumătăților de adevăr sau a falsurilor grosolane, trebuie salutat cu respectul cuvenit unei construcții fundamentale pentru o națiune: cea de caractere și personalități.

Nu mai trebuie adăugat nimic, dacă voi reaminti aici cunoscutele vorbe ale lui Cicero: caracterul fără inteligență poate mult, dar inteligența fără caracter nu valorează nimic.

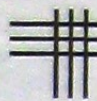
Și acum, cu Dumnexeu înainte!
CUVÂNTUL LEGIONAR septembrie 2004

pag. 15

Semnificația marilor sărbători creștine 1 SEPTEMBRIE – ÎNCEPUTUL ANULUI BISERICESC

Poate că nu mulți știu că, spre deosebire de anul laic, anul bisericesc începe la 1 septembrie. Este prima dată când Iisus se descoperă Mesia; Iisus a deschis crugul anului: "Duhul Domnului peste Mine, pentru că m-a uns să binevestesc săracilor; M-a trimis să vîndec pe cei zdrobiți la inimă; să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea, să slobozesc pe cei apăsați și să vestesc anul milei Domnului." (Evangelhia după Luca, 14, 21).

Desfășurarea anului nu începe cu Nașterea și nu se încheie cu

moartea lui Iisus, căci legătura lui Iisus cu lumea nu se limitează la viața Sa pământească, asemenea muritorilor.

Iisus a venit să vestească eliberarea din robia păcatului, a morții, căci a luat asupra Sa păcatele noastre și ne-a descoperit pe Dumnezeu.

Anul Nou începe cu El.

De acum, numai de noi depinde să-L urmăm, căci Dumnezeu ni s-a arătat, îl putem cunoaște.

14 SEPTEMBRIE - ZIUA CRUCII

Prăznuim marea sărbătoare a înălțării Sfintei Cruci, steagul creștinismului, simbolul Bisericii și semnul biruinței. Este ziua Crucii, al cărei semn se înalță pe turlele bisericilor, pe troițele de la răspântiile drumurilor făcute de părinții noștri, semn purtat - nu ca podoabă - ci ca dovadă a credinței noastre, semn pe care ni-l facem când ne sculăm și când ne culcăm, când ne așezăm la masă și când ne ridicăm, semn pe care ni-l facem la bucurii, dar mai ales la necazuri și îngroziri, când pornim la drum sau la o lucrare.

El este îndemnul de a ne înălța de la neputințe și păcate la putere și virtute.

Subliniem trei aspecte ale sărbătorii:

1) Crucea - Pomul Vieții, 2) Aspectul istoric al înălțării Sfintei Cruci, 3) Semnificația Sfintei Cruci.

1) Crucea - Pomul Vieții

La Creație, Dumnezeu a pus în fața Omului doi Pomi:

Pomul Vieții, care deschidea calea de a trăi cu Dumnezeu și în Dumnezeu, și Pomul cunoștinței Binelui și a răului, calea în afară de Dumnezeu.

Pomul Vieții era așezat în centrul raiului, deci în centrul existenței. De ce? Pentru ca omul, cu ființa lui, cu mintea și în libertatea lui, să nu greșească: să trăiască, să gândească, să lucreze, să cerceteze, să cunoască, în - și prin - Dumnezeu Care este Adevărul, și iubirea, și Izvorul de viață pentru întreaga existență.

Pomul Vieții reprezenta calea omului cu Dumnezeu; era calea conformă omului. Noi am fost creați pentru a trăi în Adevăr, în Dreptate, Iubire. Pentru aceasta am fost creați, căci nu noi, oamenii, L-am creat pe Dumnezeu. Dumnezeu ne-a creat pe noi și noi nu putem duce o viață adevărată fără izvorul vieții. Un râu, oricât de mare, dacă îi seacă izvorul, seacă și el. Numai dacă se alimentează din izvorul lui, rămâne râu care curge, potolește setea, menține viața și înfrumusețează natura.

A intervenit Ispita: *ți-e de ajuns mintea și voința ta liberă, a insinuat satana. Și tu poți fi Dumnezeu. Alege și lucrează prin tine însuși, cu ceea ce îți oferă mintea ta și natura care te înconjoară. Alege "mărul" cunoștinței, să cunoști și răul de a fi în afară de Creatorul tău.*

Satana, care s-a separat de Dumnezeu prin mândrie, cunoștea acest rău și voia să tragă și pe om după sine. Astfel omul s-a rupt de Dumnezeu, a părăsit pe Dumnezeu și chiar a uitat de Dumnezeu.

Ispita strecurată la început persistă până în ziua de astăzi. Eu, om, am rațiunea mea, puterea mea, îmi este de ajuns. Eu pot analiza, cunoaște, crea prin puterile mele proprii. Această ispită permanentă a satanei îl îmboldește neconținut pe om de-a lungul istoriei. Omul se separă tot mai mult de Dumnezeu și chiar improașcă în Dumnezeu, trăind în minciună, ură, dușmănie, crimă, fără a înțelege apoi cauza suferinței lui. A ales și merge pe calea care nu este conformă cu sine.

Dar Pomul Vieții a coborât pe pământ.

Sfânta Biserică numește Crucea - Pomul Vieții. Dacă prin ispita diavolului am pierdut calea Vieții, calea prin Dumnezeu ne-o dăruiește Hristos din nou prin Cruce.

Prin Cruce, El, Dumnezeu fiind, sădește din nou în viața noastră, în istoria noastră, Pomul Vieții, căci ni se dăruiește pe Sine însuși, prin jertfa Crucii Sale și prin învierea Sa. De

aici vine acea mare însemnătate a Crucii pe care Mântuitorul ne-a dăruit-o ca o armă de nebiruit spre mântuirea noastră.

2) Aspectul istoric:

Apariția creștinismului în lume a întâmpinat lupte înverșunate atât din partea iudeilor, cât și a păgânilor.

Trei sute de ani n-au fost decât o încercare satanică, nu numai de a o opri, dar și de a nimici credința creștină apărută în lume, care reprezenta salvarea lumii. Torturile, prigoanele, au durat în special până la anul 311. Despre ele vorbesc mucenicii, martirologia.

Când, însă, s-a împlinit vremea îngăduită de Dumnezeu, a apărut în istorie împăratul Constantin care, educat fiind de părinți, și în special de mama sa, Elena, a pornit război împotriva lui Maxențiu tiranul care prigonea pe creștini. În drum spre Roma, împăratul Constantin a avut o viziune. În miezul zilei a apărut pe cer o cruce formată din stele, cu inscripția "în acest semn vei învinge". Și, în adevăr, punând semnul crucii pe drapelele sale și având nădejde în puterea ei, a ieșit biruitor.

În anul 313 a dat Edictul de la Milan, acordând libertate cultului creștin. Dar dorința lui a fost să afle Crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul și a trimis la Ierusalim pe mama sa, Elena, pentru dezgroparea Sfintei Cruci.

Dușmanii Crucii o îngropaseră adânc, iar deasupra fusese zidit un templu păgân (pe la anul 111). A fost nevoie deci să se dărâme templul și să se sape în adâncime, unde au fost găsite trei cruci. Neștiind care este crucea Mântuitorului, au adus o femeie pe moarte care, la atingerea uneia dintre cele trei cruci, s-a ridicat. Astfel s-a identificat Crucea Mântuitorului.

Fiind multime multă care a luat parte la acea dezgropare și dorind toți să vadă Sfânta Cruce, împărăteasa Elena împreună cu patriarhul Macarie, au înălțat-o pentru a fi văzută de toți creștinii. Pe acest loc împăratul Constantin a zidit o biserică, *Biserica Învierii Domnului* pe care a sfințit-o la 13 septembrie 335 și a doua zi, la 14 septembrie, a fost înălțată din nou Sfânta Cruce spre închinarea tuturor.

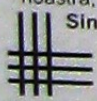
3) Semnificația Sfintei Cruci

Sfânta Cruce pe care Mântuitorul nostru a pironit păcatele noastre are semnificații multiple care au fost subliniate de mulți, în diferite feluri. Ea este simbolul cel mai profund al vieții noastre creștine și al vieții omenești în general.

Trebuie să subliniem de la început cele două linii din care este formată: linia verticală, pe care este fixată linia orizontală. Considerată în mare, linia verticală unește cerul cu pământul, pe Dumnezeu cu omul. Pe baza acestei uniri, linia orizontală unește om cu om și popor cu popor. Considerată în mic, semnul crucii unește în linie verticală mintea cu inima. Aceasta înseamnă că nici minte fără inimă, care poate duce la mândrie și tiranie, dar nici inimă fără minte, care poate duce chiar la prostie. Pe această linie verticală, minte - inimă, se inserează în linie orizontală de la umăr la umăr, putere cu putere.

Crucea ne arată că Dumnezeu lucrează în om și prin om, iar omul lucrează (sau trebuie să lucreze) în - și prin - Dumnezeu. Numai fixată pe această linie verticală este cu putință viața între oameni și popoare.

(extras din cartea "Semnificația marilor sărbători creștine" preot Boris Răduleanu)

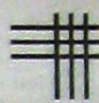

Cel mai vârstnic legionar din lume

VIOREL TĂNASE: TREI SFERTURI DE VEAC ÎN SLUJBA LEGIUNII

Strada Jina se află în cartierul cel mai frumos al Sibiului, fostul "Arsenal", unde fiecare casă, de fapt vilă, are personalitatea și farmecul ei. În urmă cu puțin timp am sunat la numărul 8 al acestei străzi liniștite și umbroase, dornic de a purta o discuție cu Viorel Tănase, instructor legionar din vremea Căpitanului, acum membru al Senatului Legionar și, în același timp, prin cei 97 de ani ai săi, cel mai vârstnic legionar din lume.

Am fost întâmpinat de cel care timp de câteva ore urma să fie amfitrion, o persoană surprinzător de vioaie, nu numai fizic, dar, mai ales, mental - realitate de care m-am convins încă de la începutul convorbirii noastre.

Sunt invitat să iau loc în sufrageria mare care la un capăt este străjuită de o logie care îi conferă eleganță și rafinament, o adevărată raritate în arhitectura modernă de astăzi. Mobila veche din lemn masiv crează un ambient plăcut; pe pereți, fel de fel de fotografii; în bibliotecă tronează portretul Căpitanului; tot aici se află întreaga colecție a revistei noastre, „Cuvântul Legionar”.

Se sparge gheața prin întrebări specifice unui început de dialog între două persoane care nu se cunosc: cum am călătorit de la București la Sibiu, dacă a plouat sau nu etc.

Își face apariția și doamna Răfira Tănase: la venerabila vârstă de 95 de ani, vine de la bucătărie cu o tavă pe care se află câteva prăjituri de casă și o cafea fierbinte. Și cum la aceasta din urmă merge și o țigară, camaradul Viorel Tănase se miră că nu o fac. Îi spun în glumă că nu am fumat niciodată, că fiind „tânăr pensinar” duc viață sportivă. Se bucură de afirmația mea, îmi spune că nici dânsul nu a fumat și că a făcut mult sport.

Discuția începe deci pe această temă, un fel de „intermezzo” la problemele majore pe care urma să le dezbaterem.

Tânăr fiind, a jucat fotbal la echipa „Șoimii”, înființată încă din anul 1913. A fost portar: ca exemplificare îmi arată o poză - a apărut buturile echipei între 1926-1927. Rivalii „Șoimilor” erau HTV (echipa nemților), NSE (echipa ungarilor) și Lehuda (echipa evreilor). Erau toți adversari, dar patima era doar pe teren, apoi se pleca în grup, la o bere în parc.

În 1927 a devenit student la Cluj, unde a urmat la Școala Comercială Superioară și a jucat fotbal în continuare, până în 1930.

Întors acasă în 1932, a decis să se facă arbitru și îmi arată carnetul îngălbenit de timp. Își aduce aminte de marile echipe bucureștene „Venus”, „Unirea Tricolor”, de cea mai bună echipă din țară, „Ripensia” din Timișoara. Îmi spune cu mândrie că a arbitrat o finală a Cupei României, prin anii 1930, între „Ripensia Timișoara” și „Rapid CFR București”, când s-a jucat peste limita sportivității, fapt ce l-a făcut să-i avertizeze pe cei 22 de combatanți că dacă vor continua tot așa, le ia mingea și pleacă cu ea. Totul s-a terminat însă cu bine.

Viața în Sibiul interbelic

Începe să-și povestească viața.

A venit în oraș din comuna Poiana din Mărginimea Sibiului, în 1919, și a intrat în clasa I la Liceul „Gheorghe Lazăr”, primul liceu românesc.

S-au înscris atunci 120 de elevi și îmi spune că doar el mai este astăzi în viață. Descrie cu lux de amănunte atmosfera romantică din acei ani: orașul era curat, erau numeroase magazine și foarte mulți meseriași, respectul între oameni era la cel mai înalt nivel. Erau foarte mulți sași, care nu se interesau de politică și își vedeau doar de munca lor, se aveau foarte bine cu românii, mai puțin cu ungurii datorită șovinismului lor cunoscut. La apariția lui Hitler pe scena politică a lumii, un deceniu mai târziu, marea majoritate a sașilor nu au aderat la politica lui, ci doar un număr mic de tineri care prin vederile lor au intrat repede în conflict cu părinții și familiile lor. A regeat plecarea lor în masă în Germania pentru faptul că erau corecți și muncitori. Își respectau întotdeauna cuvântul dat, pentru cultura și tradițiile lor.

Face o primă pauză și îmi spune că nu-i place PSD-ul fiindcă toată conducerea, fără excepție, este formată din comuniști, că agreează, în schimb, Forumul Democrat German și de aceea l-a votat pe primarul orașului, Iohannis, pentru corectitudinea lui și ceea ce a făcut și va mai face pentru sibieni (dovadă elocventă stă în procentul de 88%, de la 6 iunie 2004).

Zâmbește și îmi spune că a avut totuși un conflict cu un sas, fostul primar al orașului din 1932, dr. Goritz. În primul război mondial, când armata română a ajuns la Sibiu, armata germană condusă de Generalul Makensen a respins armata română. În

cinstea acestei victorii primarul orașului, sasul dr. Goritz a instalat o barză cu un șarpe mare în gură, pe fântâna arteziană din Piața Mare a orașului. Barza simboliza armata germană, iar șarpele armata română. Târziu de tot, în 1932, în prima zi de Paști, știind povestea monumentului care nu făcea cinste poporului român, în fruntea unor tineri s-a dus în Piața Mare și a dat jos barza de pe fântână. Primarul Sibiului i-a trimis în judecată pe Viorel Tănase și pe Nicu Iancu ca inițiatori ai acestei acțiuni, acuzându-i de distrugerea unui monument public. Dar la prima dezbateră de la Tribunal, Primăria și-a retras reclamația, neputând dovedi că barza este un monument public. Însă așa cum a mai spus, sașii, prin apolitismul lor, nu au dat mare importanță acțiunii întreprinse de el.

Mișcarea Legionară

Face o pauză, bea un pahar de pepsi, cred că a obosit un pic. Dar nici vorbă de așa ceva: reia cronologic firul discuției și începe să vorbească de Mișcarea Legionară din perioada interbelică.

Își întărește expunerea cu documente, ține în zădărnici ziarele de epocă, fotografiile.

Împreună cu doi tineri, Nicu Iancu și Ion Aldea, în ziua de 23 februarie 1932, la școala primară nr. 1 din Sibiu, unde director era tatăl său, într-o clasă a luat ființă primul cuib legionar, în care, în zilele următoare au aderat și I. Mitea, A. Comea și L. Nedelcu. Cuibul s-a numit „Avram Iancu” pentru a cinste memoria mareșului luptător ardelen. Acesta a fost începutul Mișcării Legionare din Sibiu, după care au fost înființate alte cuiburi: „Vlad Tepeș” al meseriașilor, apoi „Tudor Vladimirescu”, „Mihai Viteazul” și altele. Exista și un cuib de fete, „Ecaterina Teodoroiu”.

În afara numeroaselor cuiburi, la Sibiu existau mulți simpatizanți, și avocații Augustin Bidian și Ion Fleșeriu.

Tot aici s-a tipărit cartea fundamentală a lui Corneliu Zelea Codreanu, „Pentru Legionari”, în 1936, la tipografia românului Ion VestemEAN.

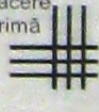
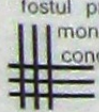
L-a cunoscut personal și pe Căpitan.

Fiind funcționar la Administrația Financiară Sibiu nu a putut lua parte la taberele de muncă organizate în țară, dar fiind casierul Mișcării, cu banii proveniți din cotizațiile membrilor se ducea regulat, pentru a-i depune, la București, la sediul central din Str. Gutenberg nr. 3. Aici a dat mâna cu șeful organizației, având discuții instructive cu el despre cuiburile sibiene.

Nu a cunoscut personal numai pe Căpitan, ci și toată elita legionară: pe Ion Moța care era juristconsult la întreprinderea „Mica” din București, căruia i-a adus și niște documente din partea lui Augustin Bidian; pe Corneliu Georgescu, consătean cu el din Poiana Sibiului, pe Tudose Popescu (încă înainte de 1930), pe Radu Mironovici care, după 23 aug. 1944 stătea ascuns în comuna Jina, la 5 km. de Poiana Sibiului, căruia i-a dus alimente, știri și informații din țara ocupată de sovietici; pe Ion Banea, fost coleg de liceu la „Gh. Lazăr”, amândoi fiind în echipa de gimnastică a liceului; pe Bănică Dobre, fost coleg la Academia Comercială din Cluj, pe Augustin Bidian care i-a fost naș la căsătorie, pe Viorel Trifa, bun prieten cu el.

Vorbește și de Horia Sima, dar vocea îi devine din ce în ce mai iritată. Îmi spune că el nu a fost numit niciodată Comandantul Mișcării Legionare de către legionari, ci prin Decret Regal semnat de doi nelegionari: Regele Mihai și Generalul Antonescu. Era înșetat după puterea deplină și așa s-a ajuns la evenimentele tragice din 21 ianuarie 1941 care au compromis Mișcarea.

Termină cu Horia Sima, i se vede pe față că nu-i face plăcere să-i rostească numele, și trece la un alt personaj, de primă

mănime în istoria țării noastre, care a condus România cu mână de fier între 1940 - 1944: este vorba de **mareșalul Ion Antonescu**. Avea o ură nemăsurată împotriva legionarilor, ura fiindu-i permanent alimentată de Ică Antonescu și Veturia Goga. Cu toate intervențiile făcute, primul pe lungă listă a victimelor sale legionare a fost colonelul Zăvorianu, executat în vara lui '41; mii de legionari, unii chiar din Frățiile de Cruce, în vârstă de numai 15-16 ani, au înfundat închisorile din toată țara. Declanșarea războiului din 22 iunie 1941 l-a determinat pe General să scoată din închisori pe toți legionarii tineri în schimbul trimerii lor pe front. A înființat special pentru ei tabără de instruire militară de la Sărata, localitate aflată în sudul Basarabiei, între Ismail și Cetatea Albă. A fost diabolic deoarece, ajunși pe front, aproape fără excepție, au fost trimiși în linia întâi, unde marea majoritate a legionarilor au fost omorâți de brandurile și mitralierele rușilor. Din dosarul cu fotografii îmi arată iar o poză, la apusul soarelui, pe malul Mării Negre.

Războiul din răsărit

Începe să vorbească despre participarea lui la război.

A luptat pentru eliberarea Basarabiei și a ajuns la una din porțile Odesei. Se numea Dalnic, un sat extrem de bine fortificat: cazemate, șanțuri anti-tanc și tunuri de mare calibru. A fost cucerit cu mari jefte și s-a ajuns la Odessa. A fost asediată timp de câteva săptămâni până când a fost cucerită, la 16 oct. 1941, zi în care au avut loc mari sărbători militare, iar gen. Antonescu a devenit mareșal, dar cu ce preț: aproape tot atâția morți ca la Stalingrad.

A ajuns și la Cotul Donului, în noiembrie 1942, când a început dezastrul militar pentru armatele române și germane.

Avea gradul de **maior în rezervă**, absolvise **Școala de Cavalerie din Târgoviște**, și lucra la Biroul 2 al diviziei. Conducerea diviziei primise ordin ca, fiind legionar, să fie trimis în linia întâi a frontului, dar comandantul diviziei, col. Brătescu și mareșalul Praporgescu au refuzat să execute ordinul lui Antonescu, acordându-i astfel o șansă de a se reîntoarce acasă. Și, după cum se vede, a avut noroc.

Nu a avut tangențe cu armata germană, întrucât Divizia I de Cavalerie, din care făcea parte, era încadrată de alte două divizii românești, dar vorbește frumos de armata germană, admirabil dotată din punct de vedere tehnic, formată din excepționali luptători, în egală măsură politicoși și aroganți.

Își amintește cum l-a cunoscut personal și pe Antonescu. Divizia sa, împreună cu Regimentul 11 Călărași, se afla în comuna Griacov de lângă Odessa. S-a anunțat vizita lui Antonescu, toți ofițerii au fost așezați pe un rând. Mareșalul a trecut prin fața acestora, dând mâna cu fiecare. Punea întrebări scurte, nu zâmbea, nu încuraja, era tipul militarului de carieră.

Deși a făcut mult rău Mișcării Legionare, Viorel Tănase îl consideră un bun român dar care pe linie politică a făcut foarte multe greșeli, unele chiar fatale, greșeli prin care și-a arătat deseori multă răutate și încăpățănare. Nu-l acuză că a trecut Nistrul ca să stărpească bolșevismul, întrucât armata germană era atunci invincibilă. Lasă la latitudinea istoricilor această temă delicată. Îl consideră naiv pentru că a dat mâna cu Horia Sima care nu s-a sfiit să încerce să dea o lovitură de stat, deși Căpitanul, cu numai doi ani înainte, în 1938, spusese că întâi trebuie pregătiți oamenii pentru posturile de conducere din ministere, prefecturi și primării, că nu va veni la putere prin lovitură de stat, culminând cu refuzul lui de a nu primi postul de prim ministru pe care i-l oferise Carol al II-lea.

"Reorganizarea Mișcării" după 1944

Sfârșitul anului 1944 îl găsește din nou la Sibiu, acasă, în mijlocul familiei, lângă soție și cei doi copii ai săi.

Dar paralel cu serviciul de la Administrația Financiară a început să colecteze bani și alimente de la negustorii legionari și simpatizanți, împărțind familiilor celor plecați: Nicu Iancu, Brana Dumitru, Ilie Olteanu, Ion Banea, și altele.

Într-o zi din luna decembrie este chemat urgent de către nepotul său, Lupean, din str. Pedagogilor, unde în șura acestuia se ascunsese **Nicolae Petrașcu**, venit special din Germania, parașutat, trimis de **Horia Sima**. Era îmbrăcat în haine militare cu gradul de sublocotenent.

Războiul nu se terminase, se aștepta ca germanii să scoată o armă nouă, un „Faust” cu putere mare de distrugere și să înceapă o contraofensivă. Urma ca după Nicolae Petrașcu să mai vină și alți legionari, cu scopul de a pregăti în spatele frontului acțiuni de diversiune și sabotaj în momentul în care germanii vor începe contraofensiva.

În aceeași seară l-a dus pe Petrașcu în casa unui comisar de poliție al cărui nume nu și-l mai reamintește, un fâgăreșean, un loc sigur unde spera ca acesta să nu fie găsit și arestat. Comisarul

i-a dat mai multe ștampile ale unor comune din județ pentru a face legitimații legionarilor care urmau să vină din Germania la Sibiu. Aceștia spuneau o parolă pentru recunoaștere, li se făcea legitimație cu numele indicat de ei, apoi erau trimiși la locul unde era comandamentul.

Tot pentru eventualitatea contraofensivei germane, au rămas la Sibiu câțiva ofițeri germani, îmbrăcați civil, cu misiunea ca, împreună cu legionarii, să facă acțiuni de diversiune și sabotaj în spatele frontului.

Pe str. Prometeu la nr. 2, la comandorul Vasilescu, venit din Constanța, s-a întâlnit de câteva ori cu Petrașcu, cu comandorul de marină Danhinter Sibian și cu patru ofițeri germani, șeful lor fiind căpitanul Kunnert.

Cum uzinele de „apă grea” din Norvegia au fost bombardate de către aviația americană, bomba respectivă „Faust” nu s-a mai putut fabrica, în felul acesta grăbindu-se sfârșitul războiului.

Ofițeri germani au dispărut din Sibiu, iar Petrașcu s-a retras la București, unde a fost arestat împreună cu Nistor Chioreanu.

Amândoi, ca să fie puși în libertate, au făcut acea înțelegere nenorocită și murdară cu Partidul Comunist, înțelegere prin care s-au predat listele cu toți legionarii care aderaseră la Mișcare, liste care cuprindeau mii de nume din toate județele țării.

În afară de această abjecție, legionarii erau îndemnați să se înscrie în Partidul Comunist, să întrerupă orice activitate politică și de rezistență, să ajute pe comuniști în alegerile care se preconizau să se țină în anul 1946. Un compromis contrar doctrinei de luptă legionară contra comunismului.

Face o pauză, vocea îi devine mai puternică și apoi mă întreabă: „Dacă Căpitanul ar fi ajuns în situația de a fi arestat de comuniști, ar fi făcut el oare un asemenea compromis cu aceștia pentru a obține eliberarea lui din închisoare?”

Petrașcu s-a reîntors la Sibiu, unde avea familia.

Într-o zi a venit la Viorel Tănase legionarul C. Fântână, originar din comuna Poiana Sibiului, care i-a spus că l-a chemat Petrașcu să-i spună că se va reorganiza Mișcarea: acesta era ordinul venit de la Horia Sima! Nu-i venea să creadă această enormitate politică, dat fiind că numai cu câteva luni în urmă Petrașcu predase securității comuniste listele cu legionarii! Horia Sima dădea „asigurări” din Germania că legionarii vor putea participa separat pe liste la alegerile care urmau să aibă loc, deși se știa de arestările tot mai mari din rândurile legionarilor și care era situația din România.

Surprins și agitat la culme, Viorel Tănase s-a dus cu Augustin Bidian și i-a spus lui Petrașcu: „**Măi Nicule vrei să vă reorganizați, vrei să umpleți toate închisorile cu legionari? Cum poți să fii atât de inconștient? E o crimă, securitatea știe de la tine acum toate adresele legionarilor! Faci prostie după prostie. Horia Sima ne aruncă pe toți în temniță, el, care nu a făcut o zi de închisoare!**”

Nu a ținut seama de apelurile noastre sperate și a început să pună în practică cele dictate de descreieratul de Horia Sima. „**Reorganizarea**” a început, s-au infiltrat printre legionari mulți securiști comuniști.

Astfel, datorită „reorganizării”, Mișcarea Legionară a fost, după 21 ian. 1941, decapitată pentru a doua oară, de cel care se autointitulase „Comandant”. În noaptea de 15 Mai 1948 s-au făcut arestări masive în rândurile legionarilor, printre ei, luat ca din oală, aflându-se și Viorel Tănase. La aceeași dată, dar ziua, a fost din nou arestat Nicolae Petrașcu, în comuna Săliște, direct de la o înmormântare la care lua parte.

Facem o pauză, mai lungă, beau un pahar de apă minerală.

Dar Viorel Tănase, cu o bună gimnastică a minții, continuă în același ritm trepidant povestirea vieții sale.

Inchisorile comuniste

A fost condamnat la 25 de ani închisoare. A fost eliberat, în urma amnistiei generale din aug. 1964, în ultimul lot, pentru că avusese o atitudine demnă și întreținea moralul camarazilor săi de suferință.

În cei 16 ani de închisoare a trecut prin penitenciarele Sibiu, Codlea, Brașov, Văcărești, Pitești, Aiud, Jilava, Galați, Canalul Dunăre-Marea Neagră, Onești, Salcia din Balta Brăilei. Face o glumă amară: nu a fost însă la Sighet deoarece aici erau întemnițați foștii mari demnitari!

Ca iubitor al sportului, face un clasament a celor mai dure locuri de detenție: pe locul întâi foamea din Zarca și Celularul Aiudului, apoi pe locul secund se află Canalul și Balta Brăilei unde munca era foarte grea și etalonul ei era norma.

A cunoscut în aceste lagăre ale morții pe Radu Gyr, Radu Mironovici, s-a „reîntâlnit” cu prietenul său Augustin Bidjan.

Îmi spune cu mândrie că nu a făcut nici-un compromis cu autoritățile comuniste, nu s-a dezis de Căpitan și Mișcare.

Din păcate, au fost și cazuri de persoane importante - nu le nominalizează - care nu au avut o comportare demnă, acceptând unele compromisuri cu conducătorii închisorilor. Dar îi crede, întrucât frîgul, bolile, muncile istovitoare și, mai ales, foamea permanentă, au fost factorii determinanți în pierderea verticalității.

Asta în timp ce Horia Sima era bine merci, își scria liniștit memoriile, fără a fi niciodată conștient că el a fost factorul determinant al arestărilor masive din mai 1948. Nu s-a ocupat niciodată de trimiterea unui ajutor, cât de mic, unei familii cu tatăl în închisoare, cu mama la muncă „de jos” și copiii etichetați ca „fii ai dușmanilor poporului”. Sima avea mii de obligații morale față de aceste familii, multe dintre ele îndoliate. La fel și acoliții lui cu pensii bune din Occident, care scriu și ei pe rupe amintirile din închisori în care își arată „vitejiile” în anchete.

Despre Mișcarea Legionară de astăzi Viorel Tănase se referă la Sibiu unde sunt mulți simpatizanți, dar sunt oameni în vârstă care nu pot activa, nu se pot deplasa, deci nu pot crea cuiburi viabile.

Speră că alegerile din toamnă să deschidă ochii oamenilor și în special, tinerilor, să apară cuiburi în toată țara, întrucât partidul „Pentru Patrie”, precum și cei de la „Permanențe” sunt numai „pe

Îi strâng mâna cu putere și doresc ca la împlinirea vârstei de 100 de ani să revin la Sibiu ca să închinăm un pahar de șampanie. Se va întâmpla acest lucru repede, deoarece este știut că pentru bătrâni „orele trec greu și anii repede”. Ar fi a doua oară când așa face acest lucru. Prima oară cu tatăl meu, în urmă cu 4 ani, care a trăit 101 ani.

Viorel Tănase va fi, cu siguranță, încă câțiva ani, camaradul cel mai vârstnic din țară. Fiindcă oamenii buni, ca el și ca tatăl meu, sunt ocrotiți de cineva de acolo de sus, din Cer...

Emilian Georgescu

***

UN POET LUPTĂTOR

În memoriam Andrei Ciurunga (1920 - 2 aug. 2004)

A plecat în veșnicie și minunatul poet român naționalist și creștin, Andrei Ciurunga, cel care ne-a zguduit sufletele cu poeziile-i nemuritoare...

Și versurile altui mare poet, Radu Gyr, ne împăienjenesc ochii de lacrimi: „Avem atâția morți și-atâtea dragi morminte...” De aceea credem că modalitatea cea mai potrivită de a cinsti memoria lui Andrei Ciurunga este să transcriem câteva gânduri ale celor care i-au fost alături în clipele cele mai grele ale vieții, în închisorile comuniste.

Camaradul de idealuri, Jean Bukiu, stabilit acum în Chicago, activ și inimos ca întotdeauna, s-a grăbit să ne scrie:

Am pierdut pe unul dintre cei mai mari poeți ai generației de suferințe și chinuri prin închisorile și lagărele „Canalului Morții”.

Acest minunat OM a suferit 10 ani de închisoare pentru că a iubit și a avut cel mai frumos IDEAL: România, și în special Basarabia lui natală. Nu a făcut parte din nici un partid politic. A fost închis și condamnat prima oară 4 ani, iar a doua oară 18 ani pentru poeziile lui, în care sufletul Basarabean strigă suferințele pricinuite de hoardele barbare din răsărit prin crime și deportări cu sutele de mii în Siberia: „Eu vă cunosc, vă știu privirile senine, / Basarabeni încremeniți în stâncă. / Vă bate inima prin țări străine, / Dar inima vi-i românească încă.” („Mai am puțin” - Andrei Ciurunga);

„Țara cu pridvoare și cu prune brune / Care dorm în ochii puși pe rugăciune /... Țară țăraneană, lîmpede ca Prutul, / Lasă-mă să-ți mângâi rana cu sărutul.” („Cântec pentru Basarabia”)

Atât de mult a fost iubit acest poet și atât erau de apreciate în închisori și lagăre versurile lui inspirate, încât cei din brigada cu care lucra se ofereau să-i facă norma lui de muncă pentru ca el să poată compune; poeziile lui erau apoi învățate pe dinafară și făceau înconjurul lagărelor.

Cea mai frumoasă atitudine creștină a unui deținut în lagărul de la Poarta Albă a avut-o tot Andrei Ciurunga.

Noaptea, un deținut făcea de planton și, când venea ofițerul de serviciu, trebuia să dea raportul; întotdeauna raportul suna așa: „Să trăiți, d-le ofițer, în timpul serviciului meu nu s-a întâmplat nimic.”

De sfintele Sărbători ale Paștelui, chiar în Sămbăta Mare, era de planton Andrei și, când a venit ofițerul, a dat raportul:

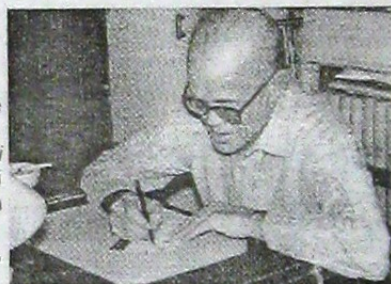
- Să trăiți, d-le ofițer, în timpul serviciului meu a înviat Iisus Hristos.

Ofițerul, la început, a rămas cu gura căscată, apoi a strigat la soldați: „Luați-l pe banditul ăsta și duceți-l la carceră: îl dau eu

hârtie”, fără absolut nici-un viitor: au tot atâția membri activi ca armata Vaticanului!

Facem un al doilea „intermezzo” înainte de a încheia lunga convorbire înregistrată pe două casete ale reportofonului. De data aceasta eu îl întreb cu ce se ocupă și ce face în cea mai mare parte a zilei.

Îmi spune că citește presa, ziarele centrale, „Gazeta sporturilor”, precum și cel local „Tribuna Sporturilor”, revista noastră „Cuvântul legionar”, îmi arată toată colecția aflată în bibliotecă și revista lunară „Memoria”. Firește, se uită mult la televizor, a urmărit toate meciurile de fotbal de la Campionatul European. Se bucură de succesul grecilor: „Sunt mai de-ai noștri, balcanici, nu au nasul pe sus și nici ifose de vedete, ca italienii și spaniolii”. Ține cu o singură echipă, dar nu de divizia A, ci cu cea locală, normal, cu F.C. Sibiu care speră să promoveze în etalonul superior. Îl mai leagă ceva de această echipă, ceva de ordin sentimental: înainte clubul se numea „Șoimii Sibiului” și a fost președintele acestei grupări până în anul 1946, când comuniștii au desființat-o. Mai că s-ar duce la primarul Iohannis să-i ceară să se revină la vechiul nume: să se păstreze tradiția. Nu pleacă nicăieri, dar primește vizite. Și aceasta din cauză că trebuie să stea permanent să o supravegheze pe soția sa, Rafira, de 95 de ani - din care 68 i-a petrecut alături de el, și la bine și, mai ales, la greu. A fost profesoară, dar după arestarea lui a fost scoasă din învățământ, a rămas fără serviciu, dar s-a ocupat de cei doi copii ai săi, ambii licențiați. Fiul este medic la Mediaș, dar sfârșitul de săptămână îl petrece cu familia sa la Sibiu.

„Înviere și Hristos!”

Când a ieșit de la carceră Andrei a scris poezia „Aici e toată țara”; notez strofa: „Aici e toată harta țării mele: / Un Caraiman de doruri, nevăzut, / Un Nistru care spumegă vândut / Și-o Dunăre de lacrimi și de stele.”

Văzând în zilele de vorbitor cozile formate de femei care așteptau ceasuri întregi să aducă o bucată de pâine și o haină mai caldă soțului, sau copilului, sau tatălui, sau fratelui, pe ger sau arșiță, a scris „Proiect de Statuie”: „O, de-aș avea o marmură acum / Și-o daltă daltă bună de cioplit în mână, / Ți-aș înălța, femeia mea română, / Statuie vie, pentru veac, în drum.”

A scris Andrei mai multe cărți pentru copii, dar cele mai multe au titluri ca „Lacrimi pentru Basarabia” sau „Poeme cu umbre de gratii”. O simplă „trecură în revistă” a câtorva dintre volumele lui vorbește de la sine despre prolifică lui activitate poetică: „Melancolie” (1936), „În zodia Cumpenei” (1939), „Cântece de dor și de război” (1944), „Poeme de dincoace” (1947), „Decastihuri” (1968), „Argumente împotriva nopții” (1976), „Poeme din iad pentru îngeri” (1996), „Ceasuri fără minutare” (1996) și multe altele.

Andrei Ciurunga a ieșit din închisori aproape invalid: picioarele îi erau permanente umflate și nu mai putea nici să se încălze, nici să meargă... dar scria, scria în continuare, revărsând preaplinul sufletului său bogat, fremătând de durere, dar niciodată învins.

Subscrie versurilor din poezia „Canalul” („Aici am ars și-am săngerat cu anii, / Aici am rupt cu dinții din țărână, / Și-aici ne-am cununat, cu bolovanii, / Câte un picior uitat sau câte-o mână”), fratele lui de suferință de la coloniile de muncă forțată de la Canal, Poarta Albă și Coasta Gales, prietenul care nu-l va uita niciodată,

Jean Bukiu

STRĂZILE COPILĂRIEI MELE (III)

(continuare din numărul trecut)

Războiul pe frontul de vest, terminat în mai 1945, a costat câteva sute de mii de vieți omenești și enorme sacrificii materiale; cu toate acestea, viața se derula ca și mai înainte cu 4 ani, nu exista șomaj, inflație, prețurile erau aceleași.

Monezile de argint de 100, 250 și 500 lei cu efigia regelui Mihai nu erau teaurizate de populație - din contra, pentru prima dată, BNR, după mai bine de treizeci de ani de la încheierea primului război mondial, a scos pe piață monede din aur fin, accesibile oricui, așa numiții „cocoșei”. Explicația stă în faptul că niciodată până atunci rezervele în aur ale țării nu au fost așa de mari, întrucât, deși angajați în război, orice produs vândut Germaniei și aliaților era plătit pe loc, cu bani „cash”, nu pe datorie sau în regim de troc.

La puțin timp de la intrarea trupelor sovietice în Capitală, s-au întocmit liste cu „criminali de război” - în speță ofițeri care au luptat pe frontul de est, toți miniștrii din guvernul Antonescu, cu ziaristi de prim rang care semnaseră în cele mai cunoscute cotidiane; se făceau „epurări” în rândurile poliției și de la anumite ministere cheie în economia țării.

Au început primele procese patronate de „tribunalele populare”. „Eliberatorii”, mari amatori de băutură, făceau jafuri în plină zi, predilecția lor fiind ceasurile și lenjeria intimă pentru femei. Marele nostru artist, Constantin Tănase, care își axa cupletele pe viața de zi cu zi a bucureșteanului, apărea pe scenă cu: „Era rău cu <<die, der, was>> / Dar azi e mai rău cu <<davai ceas>>”.

I s-a atras atenția de diriguitoarii cenzurii, din ce în ce mai aspre, pentru sceneta care făcea ca sala să se zguduie de aplauzele spectatorilor și inegalabilul artist s-a conformat: în următoarea seară el a apărut pe scenă în travesti (o femeie corpulentă cu sânni mari), și-a deschis nasturii de la palton, lăsând să se vadă, prinse de veșminte, un mare număr de ceasuri deșeptătoare! A pus degetul la gură și a zis: „*ele tic și eu tac!*”

A fost spectacolul lui de adio pe scena „Cărăbușului”.

Terminarea ostilităților războiului și pacea mult așteptată au creat populației năzuințele unei vieți prospere care să atingă și chiar să depășească standardele de dinaintea anilor '40.

Așa se și părea: alimentele de bază se găseau, restaurantele nu

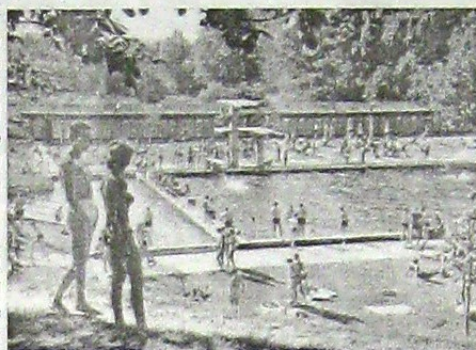
duceau lipsă de clienți.

L-am văzut pentru prima oară, la restaurantul lui Dobrică din incinta „Velodromului”, când am fost cu părinții, pe faimosul violoncelist Grigoraș Dinicu care te fermeca cu arcușul lui vrăjit, cântând „Căruța Poștil” și „Hora Stacatto”, iar în noul restaurant „Floarea României”, cu firma lui de neon, o raritate pe atunci, l-am ascultat pe Cristian Vasile cântând șlagărele care și astăzi rezistă timpului: „Jubesc femeia”, „Aprinde o țigară” și „Minte-mă”.

Cinematograful „Dacia” prezenta acum săptămânal, numai filme americane, îmi plăcea artista Dorothy Lamour eroina peliculelor cu peisaje exotice, precum și producțiile cu subiect polițist sau cu cowboy, „Mascatul” sau „Buffalo Bill”. Spectacolele nu începeau la oră fixă, filmele rula nonstop, așa că puteai intra oricând în sală. Plasatorul, cu lanterna în mână, te dirija la un loc liber, în funcție de preferințele spectatorului, bacșișul însă era obligatorie, deoarece, în caz contrar, la un film polițist, cu crime, ți se șoptea la ureche: „ospătarul este asasinul”.

Aproape zilnic, vara, mergeam la Lacul Floreasca - pe atunci cu apă curată și malurile betonate - pe marginea căruia funcționau, care mai de care, elegante mici ștranduri, ce aparțineau marilor societăți particulare, ca „Ford”, „Malaxa”, „Telefoane” și altele. Eu, ca fiu de PTT-ist, îl frecventam pe ultimul, ajungând la el cu o bărcuță cu motor care traversa lacul. Câteva bazine de diferite dimensiuni, plaje cu nisip mereu greblat, dușuri, șezlonguri,

mese de ping-pong, teren de tenis și, mai cu seamă, un picup mare în spațiosul hol, cu o capacitate de 10 plăci, numai cu muzică americană; boogie-wogie și swing-uri erau atracțiile care făceau să nu stau o zi acasă.

Și fiindcă am atins latura estivală, să amintesc și de partidele de volei și baschet ale „Viforului Dacia” pe care le urmăream pe terenul Velodrom. Mai mergeam, pe Șos. Bonaparte (fost Ilie Pintilie, actualmente Iancu de Hunedoara), aproape de Piața Victoriei, pe un alt teren de volei unde jucau echipele cu nume ciudate cum ar fi: „Dor de ducă” și „Hai-hui”!!

Dacă pe 4 aprilie 1944 am simțit pe pielea noastră ce înseamnă ororile războiului, trei ani mai târziu, în vara lui 1947, am simțit ce înseamnă foamea.

Seceta cumplită și datoriile de război pe care le plăteam - pe care propaganda comunistă le ascundea sub sloganul cinic „ajutorul sovietic multilateral dezvoltat” - au fost catastrofale pentru economia țării. Pâinea, de pe cartele, a fost înlocuită cu mălaiul, cozile la gaz erau interminabile, nu se găsea la piață o roșie sau un cartof. Prețurile au explodat, inflația lua forme din ce în ce mai aberante, de la zi la alta; au apărut hârtii de 5 milioane de lei - contravaloarea unui ou (!), dacă erai fericit și îl găseai. Reforma monetară din august a pus capăt jocului cu milioanele, dar nu și lipsurilor cotidiene, în ciuda faptului că am primit ceva ajutor alimentar din partea americanilor, iar rușii au strâns mai puțin gھiventul de la plata datoriilor de război.

Dar seceta a adus în București și nenumărate „trenuri ale foamei”, cu zeci de mii de săraci lipiți pământului, fără meserie, analfabeți, cu năravuri mai mari sau mai mici, majoritatea din Moldova. Dormeau prin gări, în parcuri, pe străzi, alții și-au încropit bordeie din chirpici la marginea orașului - și de aici și imaginea complet greșită care s-a făcut despre bucureșteni. Numai cine nu a avut un rost, o casă, a venit în Capitală, unii dintre ei fiind chiar infractori veniți să li se piardă urma în cel mai mare oraș.

Din rândurile acestora s-au recrutat cadrele de nădejde ale PCR, de activiști și directori „pe puncte”, mulți doar cu patru clase primare. Cu cât erai mai sărac și aveai copii mai mulți, cu cât erai mai bun de gură și fără șira spinării, cu atât mai mult avansai în ierarhie. Dacă făceai dovada că erai sărac de două-trei generații, cu atât aveai originea socială „mai bună” și ... ambasador ajungeai!

Anul 1948 a fost un an crucial în instalarea comunismului la noi în țară. După abdicarea regelui a urmat naționalizarea industriei și așa-zisa reformă a învățământului - de fapt, copierea sistemului sovietic de educație națională, până la schimbarea denumirii liceelor. Liceul meu, „Cantemir Vodă”, și-a pierdut personalitatea: se numea „Liceul de băieți nr. 4”; dar cum excepția întărește regula, „Școala Centrală de fete” nu purta nici-un număr, ci se numea Liceul „Zoja Kosmodemianscaia”!

Masivele arestări operate în rândurile intelectualilor autentici care făcuseră din cultura românească o mișcare de idei de tip european, au creat un vid, puterea comunistă, printre altele, procedând și la introducerea obligatorie, în școlile de toate gradele, a limbii ruse. La radio era emisiunea „Să învățăm limba rusă cântând”; îmi amintesc și acum de: „Daleko, daleko” și de „Suliko”. La concurență erau însă și cântecele românești „Marinică drăgălașul / Marinică zis codașul” și „Dragu-mi e badița cu tractorul” și multe altele, monopolul interpretării acestora aparținând cântăreței Dorina Drăghici.

Și fiindcă e cazul să ne mai descrețim frunțile după aceste rânduri sumbre, să redau și câteva versuri ce se recitau la

radio sau pe scenele câminelor culturale: „S'ascuți urechile (i-erai sărace (!?) / Lenin citea decretul pentru pace” (!!) sau: „Trece-o noapte, trece încă-o zi / Lupta se ascute între clase / Iar chiaburii se-arată-a fi / Elemente tot mai dușmănoase” (!)

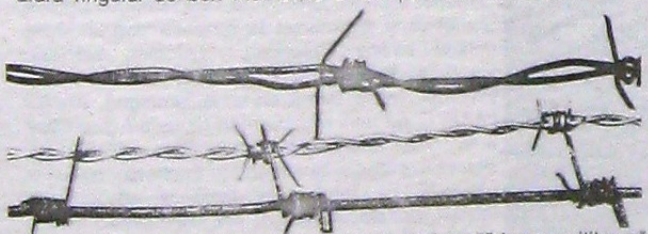
Cartelele nu dispăruseră: din contră, aria lor se diversificase în toată zona cerințelor cotidiene, fiind înlocuite cu „punctele”. Pantofii, săpunul, stofa, prosoapele, ciorapii - se cumpărau pe „puncte”. Firește, cele mai multe „puncte” le avea „clasa muncitoare”; tata, care împreună cu familia mea, era catalogat ca „mic burghez” (!?), avea mai puține. Ca în versurile de mai sus cu ascuțirea luptei de clasă! Și de aici și cântecul interpretat tot de Dorina Drăghici: „Rochița cu puncte, pe puncte / Am cumpărat-o de la sta!”.

De fapt, numai de la **stat** puteai să-ți cumperi. Colectivizarea agriculturii a făcut să dispară cozile de căruțe ale țăranilor din fața „Morii comerciale”, mai toate mai toate prăvăliile particulare la fel, în locul lor apărând firme șablon ca „alimentara”, „textile”, „încălțăminte”. Dacă profilul unității era menținut, unele firme s-au schimbat: „Siretul” - în loc de „Floarea României” (eram „republică populară”, nu?), „Arta fotografică” în loc de „Stela Duță”; frizeria de lux „Higienea” în loc de salonul „La Ionel” (patronul fiind acum simplu lucrător!); măcelăria „Sandu” avea firma „Carne” (gluma spunea că înainte scria „Sandu” și carnea era înăuntru, acum scrie „Carne”, dar Sandu este înăuntru); iaurgeria „Anton” a dispărut, în locul ei funcționând un club muncitoresc „Quadrat”, restaurantul „Răfoi” fusese denumit „Ghiocelul”, iar „Cioc” - pur și simplu „Bufet”. Marea fabrică de pâine „Otto Gagel” se numea „Pionierul”, Herman, cel cu papiotele de ațe, făcuse „alia” în Israel, iar „Coana Rebeica” trăia din mila comunității evreiești; patronii „Buletinul Mașinelor”, „Kreci și Rosenthal”, deveniseră ingineri la nou înființata cooperativă „Electro-Robinajul”.

Și oameni își schimbaseră moda. Se purtau pantofi cu talpă groasă, teribil de grei, din cauciucuri auto, iar în loc de pălării, proletarele șepci de stofă, în colțuri, cu cozoroc din mușama neagră. De unde atâtea „originalitate”?

La ștrandul Floreasca nu mă mai puteam duce, deoarece devenise „cu circuit închis”: fusese luat de securitate - care îl administrează și acum (!?), „Telefoanele” și celelalte mici oaze de sănătate aparțineau școlilor de partid sau altor instituții politice.

Mama, care mi-a injectat dorința ei de a mă detașa de mulțime, m-a înscris la secția tenis de câmp a noului club „Dinamo” ce luase ființă pe terenul marelui parc „Velodrom”. Mai toți copiii din cartier practicau aci fel de fel de sporturi, ceea ce era, fără îndoială, un lucru bun. Unii au ajuns campioni olimpici (cum a fost Șt. Petrescu) sau campioni mondiali; nu mai vorbesc de campioni naționali: a-i nominaliza ar însemna să alcătuiesc o listă lungă. Tot aici am întâlnit mari antrenori, cum ar fi cel de fotbal, *Giussy Barakti*, cu statura sa atletică și părul ondulat, pe foștii baschetbaliști ai „Viforului Dacia” (acum dinamovistă) și pe *Fane Cârjan*, fost antrenor și jucător al „Unirii Tricolor”. Sculptor de talent, el a dat fotbalului un jucător de geniu, *Ozon*, dar pentru faptul că a fost legionar, a plătit scump calitățile sale umane, zăcând 14 ani în temnițele comuniste. Și tot la clubul „Dinamo” era în vogă semigreul boxer, *Ghețu Velicu*, brăilean de origine. Era mărunț, mai mult lat decât înalt, cu fruntea îngustă; privindu-i fața te speriai. În afara ringului de box mai avea o funcție remunerată „auxiliar la

anchete” - ce se înțelege prin această „titlatură” las pe cititor să mediteze.

Dar să mă opresc cu lungă mea aducere aminte la **anii 50** când comunismul „biruitor” era vizibil pretutindeni: în manualele școlare, în presă, artă, economie, prin metodele sale specifice, ca dezinformarea, ura de clasă, propaganda ieftină și vulgară, prin lipsurile mai mari decât în anii războiului (cel puțin atunci exista o motivație).

Arestările se făceau în mod abuziv, fără nici-un discernământ, de regulă numai noaptea, pe criterii nu numai

politice.

Bunăoară, vecinul meu, Mihăilescu, care avusese două magazine cunoscute pe str. Lipscani, „La Papagal” și „Carmen Sylva”, a fost ridicat pentru că un chiriș pripășit la el în casă de puțin timp îl denunțase pentru faptul că ascultase postul de radio „Europa Liberă”.

Un alt vecin Niculescu, colonel, fusese și el ridicat noaptea întrucât la asediul Sevastopolului fusese decorat cu „Crucea de Fier”.

Tot în preajma anilor '50, din familia mea a fost arestat un unchi deoarece fusese comisar în faimosul Birou II, apoi un văr și o verișoară - ca foști legionari. Dar cele descrise până acum au rămas întipărite numai în memoria mea.

La finele anilor '60 tăvălugul ceaușist a dărâmat toate casele și prăvăliile pe ambele laturi ale Șos. Ștefan cel Mare - mai puțin *Jandarmeria* - construind în locul lor groaznice blocuri, cenușii și sinistre, de 9 etaje, fără nici-o distanță între ele, cu camere liliputane și sufocante în zilele de caniculă.

AZI oamenii au cu totul altă mentalitate, întrucât nu se bucură de viață și de plăcerile ei, deși au trecut 14 ani de la năruirea regimului cel mai opresiv cunoscut în istoria noastră.

Ei sunt conștienți că trăiesc în băltoaca minciunii, au lehamite și sânt neputincioși în fața atâtor ticăloșii și lașități.

Tineri nu sunt educați în ideea de a respecta valorile umane, cum sunt curajul și atitudinea civică.

Bucureștenii, ca și cei din provincie, nu-și pot permite, de multă vreme, o alimentație echilibrată, prioritate având cheltuielile legate de plata împovărătoarelor și exageratelor dări către stat. Prețul pâinii „dospește” periodic; peștele, mâncarea săracului de odinioară, a devenit azi alimentul bogatului, iar prețul energiei depășește limita de suportabilitate a populației.

Șmecherii ne dau lecții de viață, iar sărăcia te trage de mână la orice colț de stradă.

Nu s-a făcut nimic pentru a-i îndepărta din suprastructurile statale pe „foștii” specializați în diversivni și în hoții, cu o mentalitate de indivizi deasupra legii, ce se reflectă în lipsa economiei de piață funcționale, în amploarea halucinantă a corupției statului „de drept” - și de aici consecința în nivelul de trai extrem de scăzut al populației.

În timpul războiului plecam vara gratuit o lună de zile în colonie.

Azi, în anii păcii, la 60 de ani de la terminarea războiului, stârșește suspiciuni familia care-și poate permite să plătească pentru copilul său contravaloarea doar a unei singure săptămâni la mare sau la munte, sau și mai marele lux - de a plăti tot în vacanță pentru odrasle, 10 lecții de înot și tot atâtea de tenis la Ștrandul „Tineretului”.

Specula este stărpită cu parfum de trandafiri, cu formula „prețuri accesibile”, dar care pensionar își poate permite o săptămână la un hotel modest sau la o vilă pe Valea Prahovei?

Să pun punct, toate aceste aspecte se cunosc, deci nu spun nimic nou.

Partea proastă este că nu se știe când vom ajunge la capătul

tunelului unde nu se vede „lumița”; va trebui în continuare să „strângem cureaua” deoarece am fost anunțați că anul 2005 va cere mai mari sacrificii!

Cred că viața colectivă la bloc, cu tarele ei, ca lipsa de mișcare, de intimitate, de ospitalitate, mutilează caracterul omului.

Mă consider un om fencit că locuiesc într-o casă cu curte, cu pomi și flori, cu șezlonguri, că am posibilitatea să organizez în aer liber destul de dese mici agape, în centrul atenției prietenilor și a maidanezului meu pe nume Pazvante. Îmi vine în gând proverbul latin: „*Vitas comunas suprema ingrata*”. Cât de venidic este astăzi!

E. Ghiocel

NAȚIONALISMUL FINLANDEZ - EROICA FINLANDĂ -

În partea septentrională a Europei trăiește un **popor viteaz**, în condiții geopolitice dificile, un sfert din suprafață găsimu-se dincolo de Cercul Polar: este poporul finlandez. Finlanda sau Suomi este țara "cu o mie de lacuri" și cu o suprafață cu 338.000 kmp, care număra la finele mileniului trecut o populație de 5 milioane de locuitori.

Aparținând familiei ugro-finice, triburile finice au ocupat treptat solul finlandez.

Ocupația rusească

În secolul al XII-lea, teritoriul intră sub dominație suedeză pentru aproape 6 secole, până când imperiul țarist transformă țara, pentru mai mult de un secol (1809 - 1917), într-un Mare Ducat rusesc.

Ocupația rusească a Finlandei a cunoscut câteva perioade în care opresiunea țaristă a fost diferită.

La început i s-a acordat o oarecare autonomie.

Din 1825 țarul Nicolae I (1825-1855) a declanșat un caracter reacționar al politicii rusești - deci și în Marele Ducat al Finlandei. Sub domnia țarului Alexandru al III-lea (1881-1894), **politica de rusificare s-a intensificat și, odată cu aceasta, s-a dezvoltat și opoziția finlandeză de eliberare națională.**

Lupta deschisă s-a declanșat sub ultimul Romanov, Nicolae al II-lea (1894-1917) care a făcut gestul necugetat de a numi guvernator un militar profund reacționar, cu puteri dictatoriale. Printre măsurile draconice luate au fost și suprimările unor drepturi constituționale ce fuseseră recunoscute până la acea dată. Se urmărea integrarea totală a Marelui Ducat în cadrul imperiului rusesc.

Opoziția naționalistă s-a organizat în câteva formații politice, reușind să impună anularea unor decrete abuzive, considerate ilegale, dar acțiunea de rusificare își urma cursul conform unui program elaborat de Curtea Imperială.

Independența

Primul război mondial a dus la dezvoltarea deplină a ideilor de independență, semnalul definitiv fiind dat de revoluția din februarie 1917 când guvernul provizoriu rus a abolit toate decretul autocratice.

La 6 decembrie 1917 a fost proclamată oficial independența Finlandei, moment din care țara și-a făcut apariția pe scena internațională.

Revoluția bolșevică din Rusia a avut un puternic ecou și în noua țară devenită independentă.

Dezordinile sociale au pus în pericol însăși existența noului stat.

Războiul civil între bolșevici și naționaliști

Un război civil declanșat de radicalii din **partidul social-democrat** a dus la formarea **gărzilor roșii** care în prima fază a luptelor au reușit să ocupe Helsinki, să constituie un **guvern revoluționar bolșevizat** și să controleze partea sudică a țării, cea mai industrializată și urbanizată.

A fost momentul în care a intrat în istoria Finlandei **generalul von Mannerheim, organizatorul și comandatul Gărzii Civice Naționale.**

Generalul Carl Gustav Emil, baron von Mannerheim (1867-1951)

Carl Gustav Emil, baron von Mannerheim, era descendentul unei vechi familii de origine suedeză.

Carierea militară a început-o ca ofițer în armata țaristă, distingându-se încă din timpul războiului ruso-japonez (1904-1905).

În primul război mondial, ajuns la gradul de general, a devenit unul din aghiotanții lui Nicolae al II-lea și apoi comandat pe front al unei divizii de cavalerie.

După revoluția bolșevică din Rusia din febr. 1917 s-a întors în țara de origine în care a **preluat comanda trupelor naționaliste împotriva bandelor bolșevice.**

În cursul iernii 1917- 1918 și începutul anului 1919 a **eliberat Helsinki, a înfrânt pe comuniști și a fost denumit "liberatorul Finlandei".**

Alegerile desfășurate în vara lui 1919 au dat câștig de cauză social-democraților *moderați*; a fost adoptată o constituție republicană, iar generalul Mannerheim a fost îndepărtat de la Președinția statului, dar i s-a încredințat **conducerea armatei pe care a înzestrat-o (cu posibilitățile reduse ale timpului), și a construit linia de fortificații la frontiera cu Uniunea Sovietică.**

Generalul a instituit un regim **autoritar**, a declanșat arestări și internări în lagăre a peste 75 000 gărzi comuniste.

După unele surse, războiul civil făcuse peste 84 000 de victime, din care cca. 4 000 din rândurile trupelor "albe" (naționaliste). Adăugând și victimele populației civile, rezultă o cifră mare pentru **un popor care la acea dată număra doar 3 milioane locuitori.**

Marea criză economică declanșată la bursele financiare americane în toamna anului 1929 a lovit și economia Finlandei. S-au agravat și dezordinile sociale. Relațiile cu URSS s-au înrăutățit, după ce cu puțin timp mai înainte ele se normalizaseră prin semnarea unui tratat de neagresiune.

Cu prilejul sărbătoririi a 15 ani de la declararea independenței generalul von Mannerheim a fost distins ca mareșal (1933) și a reintrat în viața politică, fiind numit șeful miliției finlandeze.

Profund ostil bolșevismului, a militat și a reușit să scoată în afara legii Partidul comunist și să reducă substanțial forța social-democraților și a organizațiilor sindicale.

A contribuit hotărâtor la instalarea unui regim de liberalizare, la o dezvoltare economică într-un ritm mai alert, la accesul populației la proprietăți rurale; s-a dezvoltat învățământul superior, s-a generalizat învățământul mediu cu deosebire cel tehnic ș.a.

În ciuda acestor reale progrese, agitațiile muncitorești de obediență comunistă au devenit tot mai grave.

Mișcarea naționalistă finlandeză, Lapua

Ca reacție la șirul de evenimente cu efecte periculoase pentru statul finlandez a fost creată **mișcarea Lapua** pe care unii cercetători au apreciat-o ca "o formă finlandeză de fascism".

A fost o organizație de origine rurală, naționalistă și conservatoare, dirijată împotriva formațiilor comuniste și de extremă stângă social-democrată.

Relațiile între Finlanda și URSS

Refuzul guvernului finlandez de a închiria și schimba mai multe insule din golful Finlandei, precum și de a crea baze militare pe coasta finlandeză, pretinse de sovietici ca fiind necesare apărării Leningradului, a dus la înăsprirea relațiilor dintre cele două țări.

Nefastul Pact Molotov Ribentrop din 23 aug. 1939 a dat mână liberă sovieticilor. Conform prevederilor Protocolului adițional secret la "Tratatul sovieto-german de neagresiune" Uniunii Sovietice și Germaniei le revenea dreptul de a decide soarta Finlandei, Estoniei, Letoniei, Lituaniei, Poloniei și României. Punctul 1 din Protocol, într-o formă oarecum ambiguă, înscrisă că "în cazul unei transformări teritoriale și politice a teritoriilor aparținând Statelor Baltice (Finlandei, Estoniei, Letoniei și Lituaniei), frontiera nordică a Lituaniei va reprezenta frontiera sferelor de interes atât ale Germaniei, cât și ale URSS ...".

Finlanda în cel de-al doilea război mondial

La finele lui noiembrie 1939, guvernul sovietic a luat decizia de a ataca militar Finlanda.

Acțiunea sovietică a fost precedată de intensificarea mișcărilor muncitorești bolșevizate, iar pe teritoriul Uniunii Sovietice a fost constituit un guvern la Tanjoki format din conducători comuniști aflați în exil.

Rușii nu luaseră însă în calcul tenacitatea luptătorilor finlandezi și nici de patriotismul populației: tineri, femei și bătrâni.

Trupele sovietice au fost ținute în șah de o armată puțin numeroasă, sub comanda bătrânului mareșal (avea 72 de ani), divizii rusești întregi fiind distruse.

Cu toate promisiunile făcute de țări europene, forțele combatante finlandeze au fost reduse numai la propriile lor resurse.

"Războiul din iarnă" - cum a fost el denumit - s-a terminat după o luptă eroică la 13 martie 1940, iar Finlanda a fost nevoită să piardă o parte importantă din Carelia, aproximativ 10% din suprafața teritoriului național.

Devenit simbol al rezistenței eroice împotriva unui inamic superior în toate, mareșalul von Mannerheim s-a alăturat trupelor germane în războiul declanșat împotriva Uniunii Sovietice.

În primele șase luni au fost recucerite teritoriile pierdute.

Finalul însă a fost cel știut: ofensiva armatei roșii a înfrânt

trupele finlandeze, iar condițiile puse de Stalin au fost draconice, privând țara la răsărit de o mare parte din Carelia în jurul lacului Ladoga și la nord de teritori care îi dădeau acces la Marea Barents. Dar, spre deosebire de celelalte țări din vecinătatea URSS, Finlanda nu a fost ocupată de bolșevici.

Pacea

Din nou Mareșalul a fost chemat în fruntea statului, țara având nevoie de el pentru a negocia pacea.

Sub presiunea sovietică, în 1945 - 1946 s-a desfășurat procesul celor considerați că au fost responsabili de război.

Mareșalul, datorită marelui prestigiu de care s-a bucurat ca erou național, datorită susținerii hotărâte și solidare a finlandezilor, nu a fost implicat în proces. Sovieticii au renunțat, trebuind să se resemneze.

Mai mult chiar, von Mannerheim a fost ales președintele Finlandei (1944 - 1946); apoi s-a retras din viața publică, plecând în Elveția unde a și decedat în 1951, la vârsta de 84 de ani.

Radu Constantin

***

Concurs

"ISTORIA CENZURATĂ DE GUVERNELE ROMÂNEȘTI"

- premii în cărți -

Condiții de participare: vârsta max. 35 ani; răspunsurile se vor trimite în scris pe adresa sediului, se pot da telefonic sau personal, la sediu, până la data de 10 a lunii următoare apariției ziarului. Premiile se vor ridica de la redacție.

RĂSPUNSUL CORECT (ȘI COMPLET) LA ÎNTREBAREA LUNII AUGUST: "Care era scopul comerțului legionar?"

a fost dat de **Anghel Bogdan din București, 27 ani, care a câștigat astfel cartea "Răspuns dat tinerilor" de Duiuiu Sfîntescu.**

RĂSPUNSUL ESTE URMĂTORUL:

- Începuturile comerțului legionar datează din vara anului 1928, când studenții legionari s-au apucat de comerț cu zarzavaturi pe care le vindeau la mănăstirile Agapia, Văralic și Neamț, ca să câștige un ban pentru Legiune (sursa: Corneliu Zelea Codreanu - "Pentru legionari"). Cumpărau marfă de pe piața Iașului, încărcând 300-400 kg. în camionetă și vindeau la jumătate de preț față de prețurile practice de evreei care acaparaseră comerțul cu zarzavaturi în toată Moldova, "căzând pe capul lor ca o pacoste". Interesant este aspectul că studenții legionari aveau câștig, deși vindeau la jumătate de preț.

- Prima circulară pentru comerțul legionar a fost dată de Căpitan la 29 sept. 1935, prin care s-a înființat Cooperativa Legionară de la sediul legionar din str. Gutenberg.

Comerțul legionar a reprezentat comerțul creștin, bazat pe iubirea de oameni, nu pe furarea lor; comerțul bazat pe onoare.

Scopul comerțului legionar era nu numai de ordin financiar, ci și educativ: "de a cuceri, metru cu metru, pozițiile economice pe care neamul nostru le-a pierdut".

"Vom răsturna păreri și argumente înfipte de decenii în gândul învins, deprimat și umilit, al neamului, dovedind că totuși, din sângele nostru românesc, se pot naște negustori, în toate domeniile, care să țină pieptul oricui și să scoată din luptă pe orice rival". (Corneliu Zelea Codreanu - **Circulari și manifeste**, Circulara din 13 sept. 1937 pentru înființarea "Batalionului Comerțului Legionar").

Cele 12 porunci ale comerțului legionar:

1. Fii corect, până la sânge. (...) Nu pângări, prin necinste, comerțul legionar. Nu vei fura un pol, ci vei prăbuși o școală;
2. Nu minți niciodată. Nu înșela niciodată pe nimeni;
3. Poartă-te cu bună cuviință, politicos, cu toată lumea;
4. Ocoleşte orice conflict, orice discuție contradictorie;
5. O neînțelegere asupra mărfii, prețului, banilor etc. totdeauna se rezolvă în favoarea clientului;
6. Fii foarte politicos și foarte rezervat cu doamnele și cu orice femeie;
7. Cine se enervează nu este bun pentru batalionul comerțului;
8. Nu discuta în contradictoriu cu camarazii în fața clientului;
9. Nu fuma, nu sta în poziții necuviincioase (...);
10. Uită-te totdeauna în jurul

tău și învață-te a fi gospodar: așează un lucru la locul său, chiar dacă nu e în sarcina ta a o face (...). Nu zice ca Ieneșul: "asta nu-i treaba mea" (...); 11. Nu uita că orice funcțiune vei îndeplini, măturător, piccolo, bucătar, la tejghea, la pivniță etc., te bucuri de aceeași dragoste și aceeași onoare. (...) În Legiune ți se dă onoarea nu după ceea ce faci, ci după cum faci ceea ce ți s-a încredințat să faci; 12. (...) Consideră-te deci pe front în fiecare minut. Învață-te cu viața aspră legionară. (...)

- "Batalionul Comerțului Legionar" marchează, de fapt, începerea de anvergură a acestei prestigioase activități legionare (ce urma să se afle sub comanda Căpitanului timp de un an, având ca ajutor pe comandantul legionar ec. Petre Țocu).

Fiecare întreprindere comercială forma o familie legionară, familia fiind împărțită în culburi.

Așa cum precizează însuși Căpitanul, denumirea "sună a război, nu a afacere" pentru că începuse o adevărată luptă - și pe plan comercial - pentru înfrângerea "rezistențelor și vrăjmășilor", care să "spargă zidurile mentalității defensive și descurajatoare".

"Bătălia fierului vechi" deschisă de Căpitan la 15 sept. 1937 a fost în scopul de a ajuta "Batalionul comerțului legionar".

Au urmat apoi o serie de deschideri de noi unități comerciale legionare care ilustrează că acum, în 1937, "bătălia" începuse cu vigoare: Consumul Legionar Obor (3 oct. 1937); restaurant-pensiune la Predeal - Susai (20 oct. 1937); restaurant în Bd. Basarab (1 nov. 1937); restaurantul muncitoresc din cartierul Grivița (10 nov. 1937); restaurant în Bd. Elisabeta (22 nov. 1937). La 3 dec. 1937 "Batalionul comerțului legionar" a pomit bătălia în Moldova, iar la 10 dec. 1937 s-a deschis primul magazin de stofe și manufactură în București (10 dec. 1937).

Comerțul legionar a fost lichidat în urma ordinului autontăților, la 23 febr. 1938.

Cu această ocazie a trimis Căpitanul scrisoarea către prof. Nicolae Iorga în care îl numește pe acesta "necinstit sufletește" pentru că profesorul, după ce "dăduse alarma" privitor la comerțul creștin "răpus" de evreei, luase atitudine publică împotriva comerțului legionar.

ÎNTREBAREA LUNII SEPTEMBRIE: Cum s-a constituit statul național-legionar și ce funcții au deținut legionarii?

PREMIU: "Fară Căpitan" - Const. Papanace.

Poșta redacției

ABONAMENTE PE ADRESA:

NICOLAE BADEA
STR: VLAICU VODĂ NR. 23, BL. V39, AP. 37, SECT. 3,
BUCUREȘTI, cod 031245
Tel.: (021) 322 3832

Revista se difuzează la chioșcurile RODIPET din
BUCUREȘTI și din alte zece orașe ale țării.

Vă rugăm cereți revista întrucât distribuitorii n-o afișează!

Jean Bukiu – Chicago: Dragă Jenică, problema pe care o ridici mi s-a părut interesantă și pentru cititorii revistei, așa încât îți răspund la "Poșta redacției". Ne sfătuiești să facem un "proces Horia Sima" la care să participe simiștii ca apărători și noi ca "acuzatori". Dar acest "proces" s-a judecat încă din 1954, la Erding, când 90% dintre legionarii distinși cu grade de Căpitan, care luptaseră și sub comanda Căpitanului și sub comanda lui Horia Sima, l-au sancționat pe Sima din cauza abaterilor lui de la doctrina legionară. Trebuie evidențiat și faptul că printre aceștia se afla Ilie Gârneață, comandant al Bunei Vestiri, fondator al Mișcării, singurul aflat în viață și în libertate, cel mai în măsură să decidă eliminarea lui Sima din Mișcare. Ce-am putea adăuga noi? Nici Sima însuși n-a putut explica abaterile lui de la linia Căpitanului! Iar simiștii, nici atât, deși se străduiesc de zeci de ani. Nu credem că e necesar să explicăm simiștii de ce negrul nu e alb. Noi scriem despre aberațiile simiste pentru informarea publicului larg și, în special, a tinerilor cititori, pentru a nu fi induși în eroare de insistența și perfida propagandă simistă, iar nu pentru "judecarea" unui caz deja clasat de istorie, așa cum tot pentru informarea tineretului scriem despre veșnic hulita Mișcare, iar nu pentru că "ar mai fi ceva neelucidat".

Flora Crăcea – București: Draga mea Doamnă "verde", vă mulțumim atât pentru cuvintele frumoase și gândurile bune, cât și pentru scrisorile pe care le trimiteți periodic. Pentru discutarea multelor probleme abordate de dvs. (printre care și amărăciunea "războiului" dintre simiști și noi), cea mai bună soluție este, într-adevăr, să dau curs invitației dvs. de a ne întâlni la o cafea.

Valentin Dobrescu – Iași: Multe dintre cărțile importante pentru Mișcare nu s-au republicat în țară după 1989: nici "Circulări și manifeste" (Corneliu Zelea Codreanu), nici cartea lui Ion Moța, "Cranii de lemn", nici "Crez de generație" (Vasile Marin), nici "Frăția de Cruce" (Gh. Istrate) etc. - noi le-am primit de la legionarii vechi și le-am multiplicat. De altfel, chiar și "Pentru legionari", republicată în mii de exemplare în 1999, la centenarul Căpitanului, a devenit acum o raritate. Cărțile la care vă referiți dvs. ("Cal troian intra muros" - I. Dumitrescu-Borșa, "Fără Căpitan", "Cazul Horia Sima și Mișcarea Legionară" - Const. Papanace) au fost publicate pentru prima oară după 1989, cu eforturi, de către urmașii autorilor, doar în câteva mii de exemplare (din lipsă de fonduri), de aceea s-au epuizat repede. De aceea cartea legionară nu se găsește cu ușurință (din păcate). Din acest motiv am și luat inițiativa înființării unei biblioteci legionare de la care toți doritorii pot împrumuta cărți.

Mihai Marcopol – București: Am primit cele două scrisori de la dvs. la interval de o săptămână una de alta. Vă răspund la ambele, pe rând: 1) Într-adevăr, se spune că N. Pătrașcu; ar fi fost asasinat, dar nu știu să vă spun motivele, și cred că nimeni nu știe exact. Sunt doar speculații pe temă; 2) Într-adevăr, sunteți informat exact: Victor Biriș, deși subsecretar de stat la Interne în 1940, nu era

legionar, ci membru al Mișcării (diferență importantă, pentru că pentru a deveni legionar era necesar, în primul rând, un stagiul de trei ani; ori Biriș, conform celor scrise de preotul I. Dumitrescu-Borșa și celor scrise chiar de Sima, s-a îndreptat spre Mișcare abia în martie 1938). "De ce Sima l-a numit tocmai pe el la într-o funcție importantă la Interne?" iată o întrebare pe care mi-am pus-o și eu. Răspunsul îl găsim în "Cal troian intra muros" de Dumitrescu-Borșa (și în cartea "Fără Căpitan" de Const. Papanace): pentru că Biriș era implicat în acțiunile teroriste ale lui Sima, nemaivorbind de faptul că Sima s-a înconjurat de oameni leali lui. Subscriu păreri dvs. că "bietul colonel Zăvoianu, om integru, a plătit pentru încrederea acordată lui Sima și subalternilor lui, pentru crimele comdate de alții."

Mirela Coman - Pitești: Mulțumim pentru cele zece cărți donate bibliotecii noastre. Sunt binevenite pentru că, în ultimul timp, spre plăcuta noastră surprindere, avem destui cititori tineri care doresc să afle istoria adevărată a ultimului secol.

Ștefan Bureanu – Râmnicu Vâlcea: Corneliu Zelea Codreanu s-a pronunțat principal, în nov. 1936, pentru alianța cu Germania, iar în dec. 1937 a anunțat alianța cu Germania la 48 ore de la preluarea guvernului pentru că problema de politică externă a României era să obțină angajamentul marii puteri de atunci a Europei, Germania, înaintea înțelegerii acesteia cu URSS (care vroia Basarabia), a înțelegerii cu Ungaria (care vroia Transilvania), tocmai pentru a nu se ajunge la cele trei pierderi de granițe etnice și de teritorii istorice din vara 1940.

Sergiu Colbescu – Huși: Am avut posibilitatea să compar edițiile din 1937 și din 1985 ale "Noului Testament" și am avut surpriza să constat că ultima este mai bine tradusă, că este mai aproape de spiritul creștin, ca să spun așa, de aceea v-o recomand. Și eu am remarcat că nu se găsește chiar în orice biserică (deși ar trebui); încercați la Patriarhie, la Facultatea de Teologie sau la o mănăstire.

Iulian Șelaru – Constanța: "Acțiunea Românească" a fost înființată de prof. univ. Clujeni I. Cătuneanu, Iuliu Hațieganu, Em. Vasiliu-Cluj în 1923 ca organizație naționalistă, creștină, editând și o foaie bilunară. Ion Moța, student pe atunci, a fost membru al acesteia (nu-l cunoscuse încă pe Căpitan). Iar "Action Francaise" (fondată în 1899 de renumitul Charles Maurras împreună cu un grup de tineri intelectuali), era cea mai importantă mișcare doctrinară a Dreptei franceze, naționalistă, creștină și monarhistă.

Mulțumim pentru urările de "La mulți ani", noroc și succes adresate de Elena Dragu din Arad, Viorica Brezeanu din Târgoviște, Andrei și Mircea Zapciu din Tulcea, Ilie Arapu din Bacău și Vladimir Ghimpoiu din Constanța.

Nicoleta Codrin

NOTĂ REDACȚIONALĂ:

NUMĂRUL ACESTA ESTE MAI AMPLU DECÂT CELELALTE, AVÂND ÎN VEDERE FAPTUL CĂ LUNA ACESTA SE ÎMPLINESC:
105 ANI DE NAȘTEREA LUI CORNELIU ZELEA CODREANU, FONDATORUL MIȘCĂRII LEGIONARE,
ȘI 65 DE ANI DE LA MASACRAREA ELITEI LEGIONARE.

Tot în septembrie 2004 Cuvântul Legionar sărbătorește un an de apariție neîntreruptă.

	Periodic editat de "ACȚIUNEA ROMÂNĂ"	ISSN 1583-9311
Redactor șef:	Nicoleta Codrin	
Colegiul de redacție:	Radu Constantin, Emilian Ghika, Corneliu Mihai	
Secretar de redacție:	Nicolae Badea	
Relații cu publicul	Str. Mărgăritarelor nr. 6, sector 2, București (zona Circului – intersecție cu Ștefan cel Mare, colț cu str. V. Lascăr) Vineri, între orele 15 ⁰⁰ – 19 ⁰⁰ tel.: (021) 322 3832 sau 0745 074493 e-mail: actiunea-romana@actiunea-romana.com	

